

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Ekonomická fakulta
Katedra práva

Bakalářská práce

Nulové oddlužení – klady a zápory a porovnání s dosavadní úpravou

Vypracovala: Sára Šítalová
Vedoucí práce: JUDr. Ing. Zdeněk Strnad, Ph.D., MPA

České Budějovice 2020

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Akademický rok: 2018/2019

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Sára ŠÍTALOVÁ**
Osobní číslo: **E17298**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Řízení a ekonomika podniku**
Téma práce: **Nulové oddlužení – klady a zápory a porovnání s dosavadní úpravou**
Zadávací katedra: **Katedra práva**

Zásady pro vypracování

Cíl práce:

S účinností od 1. 6. 2019 byla přijata novela insolvenčního zákona, jež významným způsobem změnila úpravu podmínek vstupu do oddlužení i samotného průběhu procesu. Cílem práce je popsat změny, které novela do oddlužení přinesla, zhodnotit klady a zápory a zaměřit se na její dopad z hlediska míry uspokojení věřitelů i plnění podmínek samotnými dlužníky.

Metodický postup:

Využita bude především analytická metoda, tj. studium literatury, právních předpisů a judikatury. V praktické části bude provedena analýza dat z insolvenčního rejstříku z hlediska uspokojení přihlášených pohledávek věřitelů a množství podaných návrhů před novelou a po novele od 1. 6. 2019.

Rámcová osnova:

1. Úvod
2. Cíl práce, metodika, hypotézy
3. Vlastní práce – právní úprava insolvenčního procesu a průběhu oddlužení včetně zhodnocení změn vyvolaných tzv. oddlužovací novelou (č. 31/2019 Sb.)
4. Praktická část – zhodnocení dopadu oddlužovací novely na míru uspokojení věřitelů, analýza získaných dat (z insolvenčního rejstříku)
5. Závěr
6. Seznam použitých zdrojů
7. Seznam příloh

Rozsah pracovní zprávy: **40-50 stran**
Rozsah grafických prací: **dle potřeby**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:

Odborná literatura:

1. Maršíková, J. (2015). *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se ozory a judikaturou* (4. upravené vydání). Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk.
2. Maršíková, J. (2018). *Insolvenční zákon: ve znění zákona č. 64/2017 Sb. s poznámkami, judikaturou, nařízením Evropského parlamentu a Rady 2015/848 a prováděcími předpisy* (3. aktualizované vydání podle stavu právní úpravy k 1.1.2018). Praha: Leges.
3. Janků, M. (2016). *Základy práva pro posluchače neprávnických fakult: ve znění zákona č. 64/2017 Sb. s poznámkami, judikaturou, nařízením Evropského parlamentu a Rady 2015/848 a prováděcími předpisy* (6., přepracované a doplněné vydání). V Praze: C.H. Beck.
4. Hásová, J. a kol. (2018). *Insolvenční zákon. Komentář*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck.
5. Kotoučová, J. a kol. (2010). *Zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (Insolvenční zákon): Komentář*. Praha: Beck.

6. Kozák, J., Brož, J., Dadam, A., Stanislav, A., Strnad, Z., Zrůst, L. a Žižlavský M. (2018). *Insolvenční zákon. Komentář*. 4. vydání. Praha: Wolters Kluwer.
7. Richter, T. (2017). *Insolvenční právo*. Praha: Wolters Kluwer.
8. Smrčka, L., Plaček, J., Schönfeld, J. a Louda, L. (2016). *Insolvenční řízení*. Praha: Professional Publishing.

Právní předpisy:

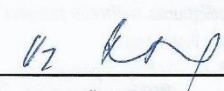
1. Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.
2. Zákon č. 31/2019 Sb., kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 296/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

Vedoucí bakalářské práce: **JUDr. Ing. Zdeněk Strnad, Ph.D., MPA**
Katedra práva

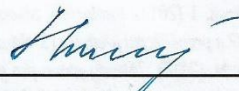
Datum zadání bakalářské práce: **22. března 2019**

Termín odevzdání bakalářské práce: **13. dubna 2020**

V Českých Budějovicích dne 29. března 2019

doc. Dr. Ing. Dagmar Škodová Parmová
děkanka

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (23)
370 05 České Budějovice

JUDr. Rudolf Hrubý
vedoucí katedry

Prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to – v nezkrácené podobě – cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Datum:

.....

Sára Šítalová

Poděkování

Chtěla bych poděkovat vedoucímu své bakalářské práce JUDr. Ing. Zděnku Strnadovi, Ph.D., MPA za odborné vedení, pomoc a rady při zpracování této práce.

Obsah

Úvod.....	9
1 Metodika a cíle práce	10
2 Základní pojmy	11
3 Úpadek.....	12
3.1 Způsoby řešení úpadku	12
3.1.1 Konkurs.....	13
3.1.2 Reorganizace.....	13
3.1.3 Oddlužení.....	13
4 Oddlužovací novela	15
5 Oddlužení v porovnání s předchozí úpravou	17
5.1 Podání návrhu na povolení oddlužení	17
5.1.1 Náležitosti podání návrhu na povolení oddlužení.....	18
5.1.2 Oprava vad a odmítnutí návrhu na povolení oddlužení	19
5.1.3 Zpětvzetí návrhu na povolení oddlužení.....	19
5.2 Společný návrh manželů na povolení oddlužení.....	19
5.3 Rozhodnutí o návrhu na povolení oddlužení	20
5.3.1 Zamítnutí návrhu na povolení oddlužení	20
5.3.2 Rozhodnutí o konkursu a zastavení insolvenčního řízení.....	20
5.3.3 Rozhodnutí o povolení oddlužení	21
5.4 Způsoby řešení oddlužení	21
5.4.1 Zpeněžení majetkové podstaty.....	21
5.4.2 Plnění splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty.....	21
5.4.3 Splátkový kalendář fyzické osoby – podnikatele	23
5.4.4 Zpráva pro oddlužení	23
5.5 Rozhodnutí o schválení oddlužení	24
5.5.1 Rozhodnutí o neschválení oddlužení	24

5.5.2	Rozhodnutí o schválení oddlužení	24
5.5.3	Povinnosti dlužníka po schválení oddlužení.....	25
5.6	Splnění oddlužení.....	25
5.6.1	Plnění splátkového kalendáře se zpeněžením majetku	25
5.6.2	Zpeněžení majetkové podstaty.....	26
5.7	Přerušeni a prodloužení průběhu oddlužení.....	26
5.8	Rozhodnutí o splnění oddlužení.....	27
5.9	Osvobození dlužníka od placení pohledávek.....	27
5.10	Zrušení schváleného oddlužení	27
6	Klady a zápory oddlužovací novely.....	29
6.1	Absence vstupní bariéry	29
6.2	Doba plnění	29
6.3	Zvlášť zranitelné osoby.....	30
6.4	Předešlá insolvenční řízení.....	30
6.5	Sociální poradenství	31
6.6	Prodloužení a přerušeni oddlužení	31
6.7	Podřízené pohledávky	31
6.8	Zhodnocení.....	32
7	Oddlužení ve statistických datech.....	33
8	Analýza dat	35
8.1	Počet návrhů na povolení oddlužení	35
8.1.1	Návrh na povolení oddlužení v roce 2019	35
8.1.2	Porovnání počtu podaných návrhů v letech 2018 a 2019.....	37
8.1.3	Počet podaných návrhů na povolení oddlužení v červnu 2008-2019.....	38
8.2	Míra uspokojení pohledávek nezajištěných věřitelů	39
8.2.1	Míra uspokojení před oddlužovací novelou.....	40
8.2.2	Míra uspokojení po oddlužovací novele.....	45

8.3	Hodnocení	52
	Závěr	54
I.	Summary	55
II.	Seznam použitých zdrojů	56
III.	Seznam použitých zkratk	60
IV.	Seznam tabulek a grafů	61
V.	Seznam příloh	63
VI.	Přílohy	64

Úvod

Hospodaření s penězi je nedílnou součástí života každého z nás. I v současné době se bohužel lidé stále častěji dostávají do finančních problémů. Nachází se tak v situaci, kdy nejsou nadále schopni fungovat na kvalitní životní úrovni a dostávají se do dluhové pasti. V České republice řeší úpadek dlužníků zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon). Způsoby řešení úpadku a hrozícího úpadku se dělí do dvou skupin na likvidační, mezi které patří konkurs, a sanační, kam se řadí reorganizace a oddlužení. Oddlužení je institutem, který v posledních letech prošel významnými změnami. Nejnovější je tzv. oddlužovací novela (č. 39/2019 Sb.), která nabyla účinnosti 1. 6. 2019.

Cílem práce je představit změny, které zákon č. 39/2019 Sb. zavedl. Teoretická část práce je zaměřena především na popsání oddlužovací novely a na porovnání institutu oddlužení v režimu před a po nabytí účinnosti oddlužovací novely. Na základě představení změn v oddlužení bude zhodnoceno, jaké klady a zápory novela přinesla z pohledu dlužníka i věřitele. Praktická část se soustředí na analýzu dat získaných z insolvenčního rejstříku. Výstupy z insolvenčního rejstříku budou sloužit k potvrzení dvou následujících hypotéz. Zrušením vstupní bariéry do oddlužení se očekává vyšší zájem dlužníka o oddlužení a tím zvýšený počet podaných návrhů na povolení oddlužení v porovnání s počty před nabytím účinnosti novely. Zároveň se s absencí kvantitativní podmínky očekává pokles míry uspokojení pohledávek nezajištěných věřitelů.

Přínosem práce bude podání základních informací o oddlužení v souvislosti s oddlužovací novelou a potvrzení či vyvrácení obecně stanovených hypotéz, které ve společnosti vyvstaly v souvislosti se zavedením oddlužovací novely.

1 Metodika a cíle práce

K dosažení stanovených cílů bakalářské práce a zkoumání hypotéz bude využito tzv. analytické metody. Teoretické vymezení institutu oddlužení a popsání zavedených změn bude provedeno studiem literatury, právních předpisů a judikatury. Hlavním literárním zdrojem je zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon). Pro aktuálnost daného tématu bude využito znění zohledňující zákon č. 39/2019 Sb. Dále budou literárním zdrojem komentářové publikace k výše zmíněnému insolvenčnímu zákonu. Stěžejním zdrojem pro teoretickou část jsou též odborná periodika.

Pro potvrzení stanovených hypotéz bude provedena analýza zpracovaných dat z insolvenčního rejstříku. Jedná se o veřejně dostupný rejstřík, který obsahuje informace potřebné pro výpočet podaných návrhů na povolení oddlužení a stanovení změn ve výši míry uspokojení pohledávek nezajištěných věřitelů.

Hypotéza 1: Počet podaných návrhů na povolení oddlužení se po nabytí účinnosti oddlužovací novely zvýší

Hypotéza 2: S absencí kvantitativní podmínky na minimální míru uspokojení pohledávek nezajištěných věřitelů míra uspokojení klesne

2 Základní pojmy

Bakalářská práce se věnuje tématu z insolvenčního práva a pro plné pochopení je nutná znalost základních pojmů. Vysvětlení podle ustanovení § 2 InsZ je následující:

- insolvenční řízení – soudní řízení řešící úpadek nebo hrozící úpadek a způsoby jeho řešení,
- insolvenční soud – místně příslušný krajský soud, před kterým probíhá insolvenční řízení, a soud, který rozhoduje o opravném prostředku,
- insolvenční návrh – návrh na zahájení insolvenčního řízení,
- majetková podstata – majetek dlužníka určený k uspokojení zajištěných věřitelů,
- zajištěný věřitel – věřitel, jehož pohledávka je zajištěna majetkem náležícím do majetkové podstaty dlužníka; zajištění může být provedeno zástavním právem, zadržovacím právem, omezením převodu nemovitosti, zajišťovacím převodem práva, postoupením pohledávky k zajištění,
- nezajištěný věřitel – věřitel, jehož pohledávka není zajištěna žádnou formou zástavy; pohledávka se v oddlužení uspokojuje nejčastěji plněním splátkového kalendáře,
- přihláška pohledávky – procesní úkon, kterým věřitel uplatňuje svou pohledávku vůči dlužníkovi.

3 Úpadek

Pro určení skutečnosti, že se dlužník nachází v úpadku, je nutné splnit následující tři podmínky. Dlužník má vícero věřitelů (tj. aspoň dva), peněžité závazky po dobu delší 30 dnů po lhůtě splatnosti a zároveň tyto závazky není schopen plnit. Zda není dlužník schopen plnit své závazky, naznačují následující čtyři vyvratitelné právní domněnky. Dlužník zastavil platby podstatné části svých peněžitých závazků, neplní peněžité závazky po dobu delší 3 měsíců po lhůtě splatnosti, není možné dosáhnout uspokojení některé ze splatných peněžitých pohledávek výkonem rozhodnutí nebo exekucí nebo nesplnil povinnost předložit seznamy, které jsou přílohou insolvenčního návrhu. Ačkoliv v případě rozhodnutí o úpadku je nutné splnit všechny tři výše vyjmenované podmínky, pro závěr o neschopnosti plnit závazky postačí i jedna domněnka. (Smolík, 2016)

Jestliže je dlužník podnikatelem a vede o svém podnikání účetnictví, je dle ustanovení § 3 InsZ schopen své závazky plnit (a tedy ubránit se úpadku), pokud mezera krytí představuje méně než desetinu výše jeho splatných závazků. Stejně nastává v případě, pokud výhled vývoje likvidity ukazuje, že mezera krytí v době, na kterou je výhled sestaven, klesne též pod desetinu výše jeho splatných závazků.

V případě právnické osoby či podnikající fyzické osoby je dlužník v úpadku i v případě, je-li předlužen. Předlužení je stav, kdy má dlužník vícero věřitelů a jeho závazky převyšují hodnotu jeho majetku.

Kromě úpadku ustanovuje insolvenční zákon též hrozící úpadek. Ten nastává ve chvíli, kdy lze s ohledem na všechny okolnosti předpovídat, že dlužník nebude schopen řádně a včas splnit podstatnou část svých peněžitých závazků.

3.1 Způsoby řešení úpadku

Insolvenční zákon rozlišuje tři základní způsoby řešení úpadku a hrozícího úpadku. Jednotlivé způsoby se zásadně liší, ať už vhodností pro dlužníka či samotným průběhem. Tyto způsoby se dělí na dvě skupiny. Likvidační řešení úpadku, které spočívá v ukončení ekonomických aktivit dlužníka a v případě právnických osob obvykle vede i k celkovému ukončení jeho existence. K uspokojení přihlášených věřitelů dochází zpeněžením majetkové podstaty. Při sanačním způsobu řešení dochází k ekonomickému „ozdravení“

dlužníka a pokračování ekonomických aktivit dlužníka a věřitelé se uspokojují postupně. (Doleček, 2019)

3.1.1 Konkurs

Způsob řešení úpadku konkursem spočívá zjednodušeně řečeno ve zpeněžení majetku dlužníka a rozdělení výtěžku poměrně mezi věřitele podle výše jejich přihlášených pohledávek. Jedná se o likvidační způsob řešení úpadku. O prohlášení konkursu rozhoduje soud na základě návrhu věřitele nebo dlužníka. Oprávnění nakládat s majetkovou podstatou poté přechází na insolvenčního správce, který jej zpeněží a uspokojí tak pohledávky věřitelů. Tento institut je však možné využít pouze v případě úpadku. (Jak ven z dluhové pasti, 2019)

3.1.2 Reorganizace

Úpadek či hrozící úpadek je možné řešit reorganizací, která představuje sanační způsob řešení úpadku. Cílem je zachování podnikatelských aktivit dlužníka. Jedná se tedy o způsob vhodný především pro velké podnikatelské subjekty. Reorganizace je přípustná pro dlužníky, jejichž celkový obrat za poslední účetní období dosáhl 50 000 000 Kč. Zároveň může řešit svůj úpadek dlužník, který v pracovním poměru zaměstnává alespoň 50 zaměstnanců. Zásadním dokumentem je reorganizační plán, který musí přijmout všichni věřitelé a musí být schválen insolvenčním soudem. Podle tohoto plánu dochází k ozdravení hospodaření podniku s průběžnou kontrolou plnění. (Janků, 2016)

3.1.3 Oddlužení

Posledním způsobem řešení úpadku či hrozícího úpadku (krom speciálních způsobů řešení pro některé finanční instituce apod.) je oddlužení. Tento institut je určen především pro fyzické osoby, které nemají dluhy z podnikání nebo jejichž věřitelé s dluhy z podnikání s řešením úpadku formou oddlužení souhlasí. Oddlužení představuje způsob řešení úpadku v důsledku nehrazení závazků vzniklých především ze spotřebitelských úvěrů či půjček. Dlužníkům tak dodává motivaci k ekonomickému restartu a možnosti zbavení se svých závazků. Po úspěšném skončení oddlužení je totiž možné dlužníka osvobodit od placení dosud nesplacených pohledávek. Oddlužení je možné provést zpeněžením

majetkové podstaty nebo plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty (do 31. 5. 2019 bylo možno uvažovat o 3 způsobech oddlužení: zpeněžení majetkové podstaty, plnění splátkového kalendáře nebo kombinace obojího). (Jak ven z dluhové pasti, 2019)

4 Oddlužovací novela

Insolvenční zákon od nabytí účinnosti 1. 1. 2018 prošel mnoha změnami, které zásadně ovlivnily a změnily podmínky a procesy v insolvenčním řízení.

Tabulka 1: Novely insolvenčního zákona

Pořadí	Účinnost do:	Číslo ve Sbírce zákonů
1.	21. 12. 2007	312/2006, 296/2007, 362/2007
2.	8. 6. 2009	163/2009
3.	19. 7. 2009	217/2009
4.	9. 9. 2010	260/2010
5.	30. 3. 2011	69/2011
6.	31. 10. 2012	334/2012
7.	31. 12. 2012	396/2012, 399/2012
8.	31. 12. 2013	294/2013
9.	30. 6. 2017	64/2017, 183/2017
10.	31. 5. 2019	31/2019, 80/2019

Zdroj: Soudce 5/2019, vlastní zpracování

Poslední výraznou změnou, kterou insolvenční zákon prošel a která je obsahem bakalářské práce, je tzv. „oddlužovací novela“, která nabyla účinnosti 1. 6. 2019. Novela má též označení „nulové oddlužení“. Návrh na oddlužovací novelu byl poprvé zveřejněn 29. 1. 2018 ve Sněmovním tisku č. 71/0. V průběhu roku 2018 došlo k určitým změnám v návrhu novely a konečná verze byla schválena Poslaneckou sněmovnou dne 22. 1. 2019.

Oddlužovací novela přinesla změny do několika oblastí. Jedná se o upřesnění podmínek pro výkon činnosti insolvenčního správce včetně postavení zaměstnanců správce. Dále došlo k omezení administrativní zátěže spojené s doručováním soudních rozhodnutí. Lhůta pro zveřejnění dlužnických návrhů na zahájení insolvenčního řízení byla v oddlužení prodloužena až na 3 dny. V případě zpeněžení majetku, který náleží do společného jmění manželů, došlo k upřesnění pravidel. Zároveň byly upřesněny podmínky pro uspokojení pohledávek vlastníka jednotky souvisejících se správou domu nebo pozemku

z výtěžku zpeněžení majetku sloužícího k zajištění. U nepatrného konkursu bylo umožněno spojení rozhodnutí o schválení konečné zprávy s rozhodnutím o rozvrhu. (Kozák et al., 2019)

Oddlužovací novela se tak nejvíce dotkla institutu oddlužení. Změny v procesu oddlužení budou popsány v následující kapitole.

5 Oddlužení v porovnání s předchozí úpravou

Cílem kapitoly je představit zásadní části týkající se oddlužení v porovnání s předcházející úpravou, tedy před nabytím účinnosti oddlužovací novely, a popsat oddlužení jako takové.

5.1 Podání návrhu na povolení oddlužení

K podání návrhu na oddlužení může dojít dvěma způsoby. Dlužník podává insolvenční návrh spojený s návrhem na povolení oddlužení. Pokud je insolvenční návrh podán některým z věřitelů, dlužník reaguje podáním pouze návrhu na povolení oddlužení do 30 dnů od doručení insolvenčního návrhu. (Smolík, 2016)

Od 1. 6. 2019 musí insolvenční soud při podání insolvenčního návrhu s návrhem na povolení oddlužení do 3 pracovních dnů od přijetí oznámit zahájení insolvenčního řízení vyhláškou v insolvenčním rejstříku. (Co Vás čeká po podání návrhu, 2019)

Od účinností tzv. „akreditační novely“ od 1. 7. 2017 již dlužník nemá právo podávat návrh na povolení oddlužení sám za sebe. Vyjma specifických situací, kdy by sám byl například vystudovaný právník nebo ekonom nebo měl složenou zkoušku insolvenčního správce (blíže viz níže). Jinak musí za dlužníka podat návrh na povolení oddlužení podle ustanovení § 390 odst. 1 InsZ:

- advokát, notář, soudní exekutor, insolvenční správce,
- akreditovaná osoba, která je právnickou osobou a která má akreditace pro poskytování služeb v oblasti oddlužení.

Výjimka nastává v případě, kdy je dlužníkem osoba, která má právnické či ekonomické vzdělání v magisterském studijním programu. Právo podat návrh sám za sebe má též osoba, která vykonala zkoušku insolvenčního správce. (Hásová a kol., 2018)

S ohledem na to je od 1. 6. 2019 přestupkem nejen poskytování služeb osobami neoprávněnými k podání návrhu na povolení za oddlužení, ale i pouhé nabídnutí těchto služeb. (Maršíková, 2019)

Osobě podávající návrh za dlužníka náleží regulovaná odměna maximálně 4 000 Kč bez DPH. V případě společného oddlužení manželů je výše částky maximálně 6 000 Kč

bez DPH. Odměna zahrnuje též náhradu vynaložených nákladů. Pokud osoba podává za dlužníka současně insolvenční návrh a návrh na povolení oddlužení, náleží mu částka ve výši uvedených limitů. Není možné za každý návrh dostat odměnu zvlášť, ale za oba společně. Akreditované osoby poskytují služby v oddlužení bezúplatně. (Sigmund, 2019)

Návrh lze podávat pouze na formuláři, jehož náležitosti stanovuje prováděcí předpis a je k dispozici na stránkách Justice.cz (Hásová a kol., 2018)

5.1.1 Náležitosti podání návrhu na povolení oddlužení

Od nabytí účinnosti oddlužovací novely musí návrh na povolení oddlužení obsahovat:

- a. identifikaci dlužníka,
- b. identifikaci osoby, která za dlužníka návrh podává,
- c. popis skutečností, podle kterých je zřejmé, že se dlužník nachází v úpadku,
- d. odůvodnění výše hodnoty plnění, které obdrží nezajištění věřitelé,
- e. údaje o očekávaných příjmech dlužníka v následujících 12 měsících,
- f. údaje o minulých příjmech dlužníka za posledních 12 měsíců,
- g. navrhovaný způsob oddlužení,
- h. počet vyživovaných osob,
- i. odůvodněný návrh při žádosti o stanovení jiné než zákonné výše měsíčních splátek,
- j. seznam veškerého majetku dlužníka,
- k. čestné prohlášení o poučení o svých povinnostech. (Sepisovatelé návrhu, 2019)

Oddlužovací novelou se zkracuje období, za které dlužník dokládá své dosavadní příjmy, z původních tří let na 12 měsíců. Ke zkrácení dochází též v případě doložení očekávaných příjmů. Období se zkrátilo z pěti let na 12 měsíců. (Mašek, 2019)

Novelou zároveň vypadla povinnost přikládat seznam svých závazků. Dále není potřeba dokládat darovací smlouvy nebo smlouvy o důchodu. Neznamená to však, že by dlužníkovi nemohly pomáhat další osoby. (Strnad, 2019)

5.1.2 Oprava vad a odmítnutí návrhu na povolení oddlužení

Insolvenční soud vyzve k opravě či doplnění návrhu na povolení oddlužení, pokud dle ustanovení § 393 InsZ není návrh podán na stanoveném formuláři, ve stanoveném formátu a stanoveným způsobem. Stejně nastává v momentě, pokud návrh neobsahuje povinné náležitosti, přílohy, či je návrh nesrozumitelný nebo neurčitý.

Pokud se dlužník nebo osoba, která za něj v zastoupení návrh podala, výzvou insolvenčního soudu o opravu či doplnění návrhu neřídí, může být návrh odmítnut. Pro odmítnutí však musí návrh obsahovat zásadní vady, kvůli kterým není možné v řízení pokračovat. Pokud dojde ke zmeškání lhůty, doplnění není přípustné. V případě, že za dlužníka podá návrh nekvalifikovaná osoba, je návrh odmítnut. Pokud dojde k podání návrhu na povolení oddlužení opožděně, po podání insolvenčního návrhu dlužníka nebo po uplynutí doby, či osobou, která není oprávněna, insolvenční soud návrh zamítne. K podání odvolání proti zamítnutí oddlužení má právo pouze dlužník. (Sprinz, Jirmásek, Řeháček, Vrba & Zoubek, 2019)

5.1.3 Zpětvzetí návrhu na povolení oddlužení

Dlužník se může rozhodnout vzít svůj návrh na povolení oddlužení zpět. Podle ustanovení § 394 InsZ tak může učinit, pokud insolvenční soud dosud nevydal rozhodnutí o schválení oddlužení. Následně insolvenční soud rozhodne o dalším postupu, kterým je prohlášení konkursu na majetek dlužníka nebo insolvenční řízení zastaví. Poté, co byl návrh vzat zpět, již není opětovné podání návrhu ve stejném insolvenčním řízení možné. V případě, kdy dojde k rozhodnutí o schválení, zpětvzetí již není možné. Při podávání návrhu kvalifikovanou osobou, které za zastoupení náleží odměna, uloží insolvenční soud dlužníkovi povinnost tuto odměnu uhradit. (Maršíková, 2018)

5.2 Společný návrh manželů na povolení oddlužení

V případě, že jsou dlužníci manželé, mohou návrh na povolení oddlužení podat společně, zároveň ale mají možnost podat návrh každý sám za sebe. V případě oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty jsou povinni vydat insolvenčnímu správci nejen majetek ve společném jmění manželů, ale i majetek, který je výlučně ve vlastnictví každého z nich. Při oddlužení zpeněžením majetkové podstaty se

za společné jmění manželů považuje všechnen jejich majetek. Společný návrh na povolení oddlužení tak musí obsahovat výslovné prohlášení obou manželů, že souhlasí s tím, aby všechnen jejich majetek byl považován za majetek ve společném jmění manželů. (Maršíková, 2019)

5.3 Rozhodnutí o návrhu na povolení oddlužení

5.3.1 Zamítnutí návrhu na povolení oddlužení

Důvody pro zamítnutí návrhu na povolení oddlužení stanovuje ustanovení § 395 InsZ:

- a. nepoctivý záměr,
- b. neschopnost dlužníka splácet v plné výši hotové náklady a odměnu insolvenčního správce, pohledávky věřitelů na výživném ze zákona a odměnu kvalifikované osoby, která za dlužníka podala návrh,
- c. lehkomyšlný nebo nedbalý přístup dlužníka k plnění povinností,
- d. přiznání osvobození od placení pohledávek zahrnutých do oddlužení v posledních 10 letech před podáním insolvenčního návrhu,
- e. zamítnutí návrhu na povolení oddlužení z důvodu nepoctivého záměru nebo zrušení schváleného oddlužení v posledních 5 letech před podáním insolvenčního návrhu.

Účinností oddlužovací novely byla vypuštěna podmínka o hodnotě plnění, kterou by obdrželi nezajištění věřitelé, v minimální výši 30 % jejich pohledávek. Na dlužníka je však kladena povinnost prokázat schopnost uspokojení vybraných pohledávek a zajistit aspoň základní uspokojení ostatních věřitelů. (Strnad, 2019)

5.3.2 Rozhodnutí o konkursu a zastavení insolvenčního řízení

Pokud dle ustanovení § 396 InsZ insolvenční soud návrh na povolení oddlužení zamítne, vezme na vědomí zpětvzetí nebo odmítne, může současně rozhodnout o způsobu řešení úpadku konkursem. Konkurs bude proveden tehdy, pokud je dlužníkův majetek pro uspokojení dostačující. Zároveň může být proveden v případě, kdy je majetek nedostačující, ale dlužník v návrhu na podání oddlužení uvedl způsob řešení úpadku konkurs a uhradil zálohu na náklady řízení. Pokud insolvenční soud nerozhodne o řešení úpadku konkursem, dojde k zastavení řízení.

5.3.3 Rozhodnutí o povolení oddlužení

Insolvenční soud oddlužení povolí, pokud nedojde k zpětvzetí, odmítnutí nebo zamítnutí návrhu na povolení oddlužení. Insolvenční soud nejdříve rozhodne, zda oddlužení povolí či nepovolí. Následně schválí oddlužením samostatným rozhodnutím obsahujícím též způsob provedení. Povolit oddlužení ovšem nemůže do doby, dokud dlužník nepředloží seznam svého majetku. Pokud dojde k povolení navzdory bodům c. až e. v kapitole o zamítnutí rozhodnutí, odůvodní soud svůj postup v rozhodnutí, proti kterému mohou podat odvolání i věřitelé. Rozhodnutí je jinak doručováno jen dlužníkovi, přičemž nemá právo se proti němu odvolat. (Maršíková, 2019)

5.4 Způsoby řešení oddlužení

Ve způsobech řešení úpadku oddlužením bylo do 1. 6. 2019 možné plnění zpeněžením majetkové podstaty, plněním splátkového kalendáře nebo kombinací těchto dvou. Oddlužovací novela zavedla dva způsoby řešení úpadku oddlužením, a to zpeněžení majetkové podstaty a plnění splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty.

5.4.1 Zpeněžení majetkové podstaty

Při plnění oddlužení zpeněžením majetkové podstaty se postupuje obdobně jako u zpeněžení majetkové podstaty v konkursu. Na rozdíl od konkurzu patří do majetkové podstaty jen majetek, který dlužník měl v okamžiku schválení oddlužení. Majetek nabytý po schválení oddlužení, nejčastěji ve formě mzdy či jiného pravidelného příjmu, dále mimořádných příjmů plynoucích z dědictví či daru, do majetkové podstaty nepatří a nedojde tak k jeho zpeněžení. (Maršíková, 2019)

5.4.2 Plnění splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty

Během plnění splátkového kalendáře je dlužník povinen platit pravidelné měsíční splátky svým nezajištěným věřitelům. Zároveň je prodán jeho majetek náležící do majetkové podstaty. Splátky jsou prostřednictvím insolvenčního správce rozděleny poměrně mezi nezajištěné věřitele. Pro plnění pohledávek nezajištěných věřitelů mohou sloužit i mimořádné příjmy dlužníka, např. dary či dědictví. (Oddlužení, 2019)

Splátky jsou určovány na základě čisté měsíční mzdy dlužníka. Zároveň z čisté mzdy nemůže být sražena nezabavitelná částka. V roce 2019 činila nezabavitelná částka dlužníka 6 428, 67 Kč. Na každou osobu, které byl dlužník povinen poskytovat výživné, se uplatnila jedna čtvrtina z nezabavitelné částky na osobu, tedy 1 607,17 Kč. Od 1. 1. 2020 byla výše nezabavitelné částky zvýšena na 6 502 Kč. V případě výživného je částka určena jako jedna třetina nezabavitelné částky. (Změny nezabavitelných částek 2019 až 2020 v číslech a úvahách, 2020)

Oddlužovací novela vnesla změny do pořadí uspokojování pohledávek. Dle § 398 odst. 4 InsZ musí být první uspokojena odměna a hotové výdaje insolvenčního správce. Dále dochází k uhrazení pohledávek na výživném ze zákona, které vznikly po rozhodnutí o úpadku. Došlo-li k podání návrhu prostřednictvím kvalifikované osoby, odchází k uspokojení její odměny. Čtvrtá v pořadí musí být uspokojena záloha na úhradu odměny a hotových výdajů insolvenčního správce. Poté dochází k uspokojení pohledávek na výživném ze zákona věřitelům, pokud pohledávky vznikly před rozhodnutím o úpadku. Jako poslední dochází k uhrazení nákladů spojených s udržováním a správou majetkové podstaty. Po uspokojení výše zmíněných dochází k poměrnému uspokojení ostatních pohledávek a následně k rozvrhu splátky mezi nezajištěné věřitele. Zajištění věřitelé do tohoto schématu nevstupují, neboť jejich pohledávky jsou uspokojovány pouze z výtěžku ze zpeněžení majetkové podstaty dlužníka.

Pokud se insolvenční soud domnívá, že existuje riziko snížených socioekonomických schopností dlužníka, které by mohly vést k problémům s plněním povinností a průběhu oddlužení, může dlužníkovi uložit povinnost využít služby sociálního poradenství. (Sprinz et al., 2019)

Narízením vlády č. 189/2019 Sb. ze dne 22. 7. 2019 je klasifikováno obydlí, které dlužník není povinen vydat ke zpeněžení při způsobu oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty.

Obydlí je každá věc, která je užívána k zajištění bytových potřeb dlužníka a může být jak věcí nemovitou, tak i movitou. Nemovitá věc je dům, dům a pozemek tvořící celek, bytová jednotka, ale také například zahradní chatka, která slouží dlužníkovi k bydlení. Dále může být obydlím část věci užívaná k témuž účelu, pokud je bytem, to znamená spoluvlastnický podíl na bytovém domě. Movitou věcí může být například maringotka. Pokud

má dlužník více obydlí, chráněným obydlím může být pouze jedno. (Körner & Stoček, 2020)

5.4.3 Splátkový kalendář fyzické osoby – podnikatele

Ačkoliv bylo oddlužení fyzických osob, které jsou podnikateli, možné již před oddlužovací novelou, nebyl ustálen postup v určování příjmů podnikajícího dlužníka k distribuci věřitelům. Podle občanského zákoníku se podnikatel definuje tak, že samostatně na vlastní účet a odpovědnost vykonává výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem za účelem dosažení zisku. Podnikateli jsou též osoby uvedené v živnostenském rejstříku nebo v jiném rejstříku podle jiného zákona. Předpokladem pro plnění splátkového kalendáře je pokračování v podnikatelské činnosti a z této činnosti má příjmy. (Sprinz et al., 2019)

Pokud je dlužník podnikající fyzickou osobou, je povinen do doby podání písemné zprávy o splnění oddlužení měsíčně splácet nezajištěným věřitelům ze svých příjmů částku, která se určí podle ustanovení zákona. Insolvenční soud v rozhodnutí o schválení oddlužení uloží dlužníkovi povinnost měsíčně splácet nezajištěným věřitelům tzv. zálohovou částku, jejíž výše se určuje podle § 398b odst. 3 až 5. Insolvenční správce dále následně určí referenční srážku z jedné dvanáctiny zjištěného zisku nebo exekucí uspokojí přednostní pohledávky. Pokud je součet zálohových splátek nižší než součin referenční srážky a počtu měsíců, kdy oddlužení v daném zdaňovací období trvalo, vyzve insolvenční správce k doplacení. V opačném případě může insolvenční soud na žádost dlužníka stanovit jinou výši zálohové splátky pro následující zdaňovací období. (Kozák et al., 2019)

5.4.4 Zpráva pro oddlužení

Zpráva pro oddlužení je poměrně novým konceptem, který byl uzákoněn v akreditační novele z roku 2017. Cílem bylo přesunout část agendy oddlužení z insolvenčního soudu na insolvenční správce. Zpráva pro oddlužení je stěžejním dokumentem, který slouží jako informační zdroj pro účastníky insolvenčního řízení a k posouzení, zda má být oddlužení schváleno, případně jakým způsobem má být provedeno. Od 1. 6. 2019 insolvenční správce zároveň uvádí návrh a zdůvodnění výše zálohové splátky. Ve zprávě pro oddlužení je povinen také uvést odůvodnění ocenění majetku. Pokud navrhuje provést

oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty, připojí pro počet předpokládaného uspokojení nezajištěných věřitelů. (Kozák et al., 2019)

5.5 Rozhodnutí o schválení oddlužení

5.5.1 Rozhodnutí o neschválení oddlužení

Pokud v průběhu insolvenčního řízení vyšly najevo skutečnosti, které by odůvodňovaly odmítnutí či zamítnutí návrhu na povolení oddlužení, insolvenční soud dle ustanovení § 405 InsZ rozhodne o neschválení oddlužení. Zároveň určí, že bude dlužníkům úpadek řešen konkursem, v případě, kdy podal návrh na povolení oddlužení bez ohledu na to, zda byl podán či nepodán současně s insolvenčním návrhem. V obou případech je podstatná skutečnost, jestli dlužníkům majetek je pro uspokojení věřitelů postačující. Insolvenční soud rozhodne o konkursu také v případě, pokud byl návrh na povolení oddlužení podán společně s insolvenčním návrhem a pokud dlužník na jednání s insolvenčním správcem požádal, aby byl způsobem řešení úpadku konkurs. Pokud insolvenční soud nerozhodne o řešení úpadku konkursem, insolvenční řízení zastaví a rozhodne o odměně a nákladech insolvenčního správce a zproští ho jeho funkce.

5.5.2 Rozhodnutí o schválení oddlužení

Podle ustanovení § 406 InsZ insolvenční soud rozhodne o schválení oddlužení, jestliže neshledal skutečnosti, které by jinak odůvodňovaly odmítnutí či zamítnutí návrhu. Schválením je svázán jak dlužník, tak věřitelé, včetně těch, kteří s oddlužením nesouhlasili nebo o něm nehlasovali.

V současné úpravě je insolvenční soud v rozhodnutí o schválení oddlužení zpeněžením majetkové podstaty povinen označit majetek, který ke dni vydání rozhodnutí patří do majetkové podstaty včetně majetku, který dlužník neuvedl, ačkoliv měl povinnost. Oddlužovací novelou byla vyjmuta povinnost uvést informaci o tom, kdo je insolvenčním správcem a označení nezajištěných věřitelů, kteří souhlasili s tím, že hodnota plnění obdržená při oddlužení, bude nižší než 30 %, a uvedení nejnižší hodnoty plnění, na které se věřitelé s dlužníkem dohodli. (Sprinz et al., 2019)

Insolvenční správce musí nově od nabytí účinnosti oddlužovací novely po schválení oddlužení získávat informace k výši příjmů dlužníka a posuzovat, zda je možné po

dlužníkovi spravedlivě požadovat dosažení vyššího výdělku. Pokud je dlužník nezaměstnaný, získává insolvenční správce informace o tom, zda dlužník o získání příjmu usiluje. V případě, kdy je dlužník podnikatelem, kontroluje též výši příjmů z podnikání nebo jiné samostatné činnosti a daňová přiznání dlužníka. Zároveň musí pravidelně alespoň jednou za tři měsíce zjišťovat, zda má dlužník nějaké závazky po splatnosti, jestli získal nějaké hodnoty a další skutečnosti, například změny ve výživném nebo v počtu vyživovaných osob. (Truhlářová, 2019)

Proti tomuto rozhodnutí může podat odvolání pouze věřitel, který hlasoval proti přijetí schváleného způsobu oddlužení nebo v případě, kdy nesouhlasí se stanovením výše měsíčních splátek a který proti tomu hlasoval. Dlužník má právo podat odvolání pouze v případě, kdy soud nevyhověl jeho žádosti o snížení výše měsíčních splátek a při uložení povinnosti vydat ke zpeněžení majetek, který není povinen vydat. (Kozák et al., 2019)

5.5.3 Povinnosti dlužníka po schválení oddlužení

Dlužník má při plnění oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty řadu povinností. Musí vykonávat přiměřenou výdělečnou činnost nebo o to v případě nezaměstnanosti usilovat. Pokud do seznamu majetku neuvedl majetek, ačkoliv měl povinnost ho uvést, vydá jej insolvenčnímu správci ke zpeněžení. Výtěžek ze zpeněžení, mimořádné příjmy a část výtěžku zpeněžení majetku náležícího do společného jmění manželů musí použít ke splátkám nad rámec splátkového kalendáře. Mimořádným příjmem v platnosti od 1. 6. 2019 není plnění pojistných smluv o škodovém pojištění a plnění z titulu práva na náhradu majetkové a nemajetkové úpravy. Dlužník nesmí zatajovat žádné příjmy a nesmí na sebe vázat nové závazky, které by v době splatnosti nemohl plnit. S ohledem na zmírnění vstupních podmínek je povinen vynaložit veškeré úsilí, aby dosáhl plného uspokojení pohledávek věřitelů. (Kozák et al., 2019)

5.6 Splnění oddlužení

5.6.1 Plnění splátkového kalendáře se zpeněžením majetku

Zásadní změny přinesla oddlužovací novela především do podmínek splnění oddlužení. V současné úpravě jsou podmínky pro splnění oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty podle ustanovení § 412a odst. 1 InsZ následovné:

- a. splnění pohledávek v plné výši,
- b. splacení alespoň 60 % pohledávek nezajištěných věřitelů během 3 let,
- c. vynaložení veškerého úsilí během 5 let od schválení oddlužení, pokud nebylo oddlužení zrušeno. Pokud dlužník splatil nezajištěným věřitelům alespoň 30 % pohledávek, má se za to, že tuto povinnost neporušil.

Původní návrh oddlužovací novely též předkládal splnění oddlužení po 7 letech, pokud během této doby nebylo oddlužení zrušeno. Tento bod však nebyl senátem schválen. (Chvojka, 2019)

Oddlužovací novela též vnesla změnu do podmínek splnění oddlužení v případě osob, kterým vznikl nárok na starobní důchod před schválením oddlužení a nárok trval po celou dobu oddlužení. Oddlužení je splněno, pokud nebylo po dobu 3 let od schválení zrušeno. Stejný princip se používá i u osob invalidních ve druhém a třetím stupni. (Grygar, 2019)

Zákonem č. 230/2019 Sb. ze dne 14. 8. 2019 byla přijata pravidla o splnění oddlužení v případě nezletilých dlužníků. Oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty je splněno, pokud nebylo zrušeno po dobu 3 let a pokud alespoň dvě třetiny pohledávek nezajištěných věřitelů vznikly před dosažením 18 let věku dlužníka. (Sprinz et al., 2019)

5.6.2 Zpeněžení majetkové podstaty

Podle ustanovení § 412a odst. 2 InsZ dojde ke splnění oddlužení zpeněžením majetkové podstaty po obdržení zprávy insolvenčního správce o splnění rozvrhového usnesení, pokud dlužník splnil všechny povinnosti uvedené v rozhodnutí o schválení oddlužení.

5.7 Přerušování a prodloužení průběhu oddlužení

Zcela novými instituty oddlužení jsou přerušování a prodloužení oddlužení. Přerušování umožňuje dlužníkovi dočasně přerušit povinnost splácet nezajištěným věřitelům zákonem stanové částky. Maximální doba, na kterou je možné oddlužení přerušit, je 1 rok, a opakované přerušování není možné. Celková doba oddlužení není prodloužena o dobu, po kterou bylo oddlužení přerušeno. Návrh na přerušování oddlužení, který může podat insolvenční správce nebo dlužník, musí obsahovat důvody dočasného charakteru, kvůli kterým není možné v oddlužení pokračovat, a dobu, na kterou má být oddlužení přerušeno.

Důvody může být například dlouhodobá pracovní neschopnost, hospitalizace, ztráta zaměstnání či jiný výpadek příjmů nezpůsobený dlužníkem. Prostřednictvím prodloužení lze dobu oddlužení prodloužit o maximálně 6 měsíců. Stejně jako u přerušení je možné aplikovat jednou. Aplikace je možná v pětiletém i tříletém období. Návrh na prodloužení oddlužení může narozdíl od přerušení podat pouze dlužník. Návrh musí být doručen insolvenčnímu soudu před skončením období a musí v něm být uvedeno, o kolik měsíců požaduje oddlužení prodloužit. (Kozák et al., 2019)

5.8 Rozhodnutí o splnění oddlužení

Vzhledem ke změně v době plnění bude oddlužení splněno, pokud dlužník splatil nejméně 60 % pohledávek nezajištěných věřitelů během 3 let, v případě 5 let pak 30 % pohledávek. Při oddlužení starobního či invalidního důchodce ve druhém nebo třetím stupni invalidity, bude oddlužení splněno po 3 letech, pokud během této doby nebylo zrušeno. V případě, že dlužník během 5 let nesplatil 30 % pohledávek nezajištěných věřitelů, insolvenční soud bude posuzovat dlužníkovu úsilí o plné uspokojení pohledávek svých věřitelů. Podkladem pro rozhodnutí soudu o splnění či nesplnění je zpráva o splnění, kterou insolvenčnímu soudu předloží insolvenční správce. (Řeháček, 2019)

5.9 Osvobození dlužníka od placení pohledávek

Pokud dlužník splní včas a řádně všechny povinnosti podle zvoleného způsobu oddlužení, vydá insolvenční soud dle ustanovení § 414 InsZ spolu s rozhodnutím o splnění oddlužení rozhodnutí, kterým dlužníka osvobodí od placení pohledávek v rozsahu, ve kterém doposud nebyly uspokojeny. Osvobození se však nevztahuje na pohledávky, které dlužníkovi vznikly po rozhodnutí o úpadku. Naopak se vztahuje také na věřitele, kteří své pohledávky nepřihlásili nebo k jejichž pohledávkám se v řízení nepřihlíželo, ručitele a další osoby, které měly vůči dlužníkovi pro tyto pohledávky právo postihu.

5.10 Zrušení schváleného oddlužení

Podle ustanovení § 418 odst. 1 InsZ insolvenční soud může zrušit schválené oddlužení a rozhodnout o způsobu řešení konkursem, pokud dlužník neplnil podstatné povinnosti schváleného způsobu oddlužení a pokud dlužníkovi po schválení oddlužení vznikl

peněžitý závazek v důsledku zaviněného jednání po dobu delší 30 dnů nebo na návrh dlužníka. Do 1. 6. 2019 bylo oddlužení zrušeno, pokud se ukázalo, že dlužník nebyl schopen splnit podstatnou část splátkového kalendáře nebo pokud dlužník nebyl po dobu 3 měsíců schopen platit pohledávky podle ustanovení § 395 odst. 1 písm. b) InsZ v důsledku okolností, které sám zavinil. Zároveň může insolvenční soud rozhodnout o zrušení, pokud vyjdou najevo skutečnosti, kvůli kterým lze předpokládat, že šlo o nepoctivý záměr. (Kozák et al., 2019)

6 Klady a zápory oddlužovací novely

6.1 Absence vstupní bariéry

Cílem oddlužovací novely bylo zpřístupnění institutu oddlužení širšímu okruhu dlužníků. Zásadní změnou v zákoně je zrušení 30% vstupní bariéry. Při podání návrhu na povolení oddlužení do 1. 6. 2019 bylo totiž nutné prokázat, že dlužník je schopen splatit minimálně 30 % pohledávek nezajištěných věřitelů během 5 let. Tato změna je zásadním kladem pro dlužníky. Díky zrušení podmínky o minimální míře uspokojení je umožněno vstoupit do oddlužení širšímu počtu osob.

V současné době je jedinou kvantitativní podmínkou pro vstup do oddlužení schopnost dlužníka splácet minimální měsíční splátku ve výši 2 178 Kč. Částka 1 089 Kč, tedy polovina z uvedené splátky, slouží jako odměna a náhrada hotových výdajů pro insolvenčního správce. Druhá polovina je určena k rozdělení mezi nezajištěné věřitele. Zároveň musí dlužník splatit odměnu osobě podávající za něj návrh na povolení oddlužení. (Obst, 2019)

Absence podmínky splacení 30 % ovlivňuje však i stranu věřitelů. Dá se předpokládat, že míra uspokojení jejich pohledávek bude nižší oproti režimu před oddlužovací novelou.

S ohledem na absenci vstupní bariéry ovšem souvisejí i některé nejasnosti dalším v postupu. Pokud totiž dlužník během doby stanovené pro oddlužení stanovenou hranici 30 % nesplní, bude zkoumána jeho snaha o nejvyšší uspokojení jeho závazků. Není však jasně stanoven postup a zásady, podle kterých bude dlužníková snaha hodnocena. V krajním případě by mohla nastat situace, kdy dlužník po pěti letech plnění svou snahu neobhájí, tudíž 5 let plnil oddlužení zbytečně, neboť nebude od zbytku svých dluhů osvobozen.

S ohledem na možnost oddlužení i pod hranicí 30 % uspokojení pohledávek je nutno počítat s možným zneužíváním ze stran dlužníků. Například se může stát, že dlužnice podá návrh na povolení oddlužení v době rodičovské dovolené, kdy po ní s ohledem na péči o velmi malé dítě nelze požadovat nástup do zaměstnání. Hranice mezi zneužitím institutu oddlužení a společenským významem rodiny tak bude v této situaci těžko určitelná.

6.2 Doba plnění

Pozitivní dopad oddlužovací novely je i v osvobození dlužníka od placení pohledávek. V předešlé úpravě došlo k osvobození dlužníka od plnění pohledávek jen v případě, kdy

během oddlužení splatil alespoň 30 % pohledávek nezajištěných věřitelů. Současná úprava zavedla tři varianty. První variantou, která ale platila i dříve a která je nejideálnější pro věřitele, je splnění pohledávek v plné výši. Pokud kdykoliv během 5 let, které jsou maximální dobou pro splnění oddlužení, dlužník uhradí veškeré své závazky, oddlužení je splněno. Zkrácenou variantou je splnění 60 % pohledávek během 3 let. Poslední variantou, která bude dle mého názoru využívána nejvíce, je plnění celých 5 let.

6.3 Zvlášť zranitelné osoby

Oddlužovací novela brala v potaz též zmírnění podmínek oddlužení pro osoby ve starobním či invalidním důchodu, což hodnotím velice kladně. Pokud u osob vznikl nárok na starobní důchod před schválením oddlužení a trval po celou dobu oddlužení, je oddlužení splněno, pokud během 3 let nedošlo k jeho zrušení. Stejný případ nastává u dlužníků, kteří jsou invalidní ve druhém nebo třetím stupni. Zavedení těchto podmínek přivede do oddlužení jistě značné množství dlužníků, kteří by pro oddlužení před oddlužovací novelou nesplňovali dané podmínky.

S ohledem na dobu plnění u osob ve starobním důchodu ale vyvstává problém při společném oddlužení manželů. Není totiž upravena délka řízení u důchodců nebo invalidů při společném oddlužení. Jelikož se při společném oddlužení manželé považují jako jeden subjekt, pak podmínky pro plnění kratší doby musí být splněny u obou. (Grygar, 2019)

6.4 Předešlá insolvenční řízení

Jedním z kladů oddlužovací novely je zavedení nových podmínek týkající se minulých insolvenčních řízení, které mají předcházet zneužívání institutu oddlužení.

Existují totiž případy, kdy se z oddlužení pro některé dlužníky stává životní styl. Notoričtí neplatiči po schválení oddlužení řádně neplnili své povinnosti a v důsledku toho bylo insolvenční řízení zastaveno. Při opakovaném žádání o oddlužení jim však bylo opět povoleno. (Jako ryby ve vodě, 2020)

6.5 Sociální poradenství

Dalším z kladů, které oddlužovací novela přinesla, je možnost soudu uložit dlužníkovi povinnost využít služby odborného sociálního poradenství v rozsahu nejvýše 100 hodin.

Tato skutečnost s sebou však přináší i několik nejasností. Není totiž zřejmé, kdo bude hradit náklady spojené s poradenstvím. Zároveň hrozí riziko přehlčení poskytovatelů sociálního poradenství a potenciální vysoké nároky na rozpočty soudů. (Grygar, 2019)

6.6 Prodloužení a přerušení oddlužení

Za velmi kladné hodnotím zakotvení nových institutů oddlužení, tedy přerušení a prodloužení oddlužení. Dlužník má nyní možnost požádat o prodloužení oddlužení, kdy maximální doba prodloužení je 6 měsíců. Pravděpodobně bude prodloužení užito ve chvíli, kdy bude zřejmé, že do 3 let nebude schopen splnit 60 % pohledávek, dále pak v případě 30 % u pětiletého pásma. Na základě dlužníkova návrhu může být oddlužení prodlouženo a během až 6 měsíců, o které lze oddlužení prodloužit, dojde ke splnění minimální hranice uspokojení nezajištěných věřitelů. Oddlužení tak bude splněno a dlužník bude osvobozen od placení pohledávek. Pokud se dlužník dostane do situace, kdy například ztratí zaměstnání, může on nebo insolvenční správce podat návrh na přerušení řízení. Insolvenční správce má ale i po tuto dobu nárok na svoji sic sníženou odměnu a náhradu hotových výdajů.

6.7 Podřízené pohledávky

Kladem oddlužovací novely je rozšíření okruhu tzv. podřízených pohledávek. Současná úprava má přispět ke spravedlivějšímu poměrnému uspokojení věřitelů. Snahou je zabránit tomu, aby věřitel, jehož pohledávka se během doby prodlení podstatně navýšila o vysoké smluvní úroky, úroky z prodlení či smluvní pokuty, byl uspokojován více než pohledávky věřitelů, jež mají za dlužníkem pohledávku sestávající se z původní jistiny a zákonného úroku z prodlení. Nepodřízenými budou pohledávky sestávající z jistiny a dále úroků, úroku z prodlení a smluvních pokut maximálně ve výši původní jistiny přihlášené pohledávky. (Vidovičová, 2019)

K lepší představě uvedu následující příklad. Dlužník měl závazek ve výši 30 000 Kč, následně 15 000 Kč na jistinu uhradil, ale v současné době dluží celkem 100 000 Kč kvůli

úrokům, úrokům z prodlení a smluvní pokutě. Nepodřízenou pohledávkou nadále zůstane nesplacených 15 000 Kč a úroky, úroky z prodlení a smluvní pokuty ve výši 30 000 Kč. Celkovou výší nepodřízené pohledávky tak bude 45 000 Kč. Zbývajících 55 000 Kč bude podřízenou pohledávkou a bude se uspokojovat až ve chvíli, kdy budou uhrazeny nepodřízené pohledávky všech ostatních věřitelů.

6.8 Zhodnocení

Cílem oddlužovací novely bylo zmírnění podmínek a zpřístupnění institutu oddlužení pro širší okruh dlužníků. Z výše uvedených kladů a záporů vyplývá, že novela insolvenčního zákona má velmi pozitivní dopad na dlužníky z hlediska umožnění vstupu do oddlužení a samotného průběhu. Dlužníci nejsou povinni splatit minimálně 30 % pohledávek nezajištěných věřitelů, mají možnost požádat o přerušeni či prodloužení průběhu oddlužení. Dlužníci ve starobním či invalidním důchodu jsou nyní oddluženi již po 3 letech plnění, pokud nebylo oddlužení zrušeno. Ačkoliv s sebou změny přinesly též několik nejasností, například z hlediska financování při uloženi povinnosti využít služeb sociálního poradenství, celkově měla oddlužovací novela pozitivní dopad. Zneužití institutu oddlužení vzhledem ke zmírnění podmínek je ošetřeno zavedením podmínek pro povolení oddlužení, kdy jsou brána v potaz předešlá insolvenční řízení.

Z hlediska věřitelů oddlužovací novela tak pozitivní dopad neměla, neboť s absencí kvantitativní podmínky vstupu do oddlužení a výstupu v podobě splacení 30 % nezajištěných pohledávek, se očekává nižší míra uspokojení jejich pohledávek.

7 Oddlužení ve statistických datech

Hlavním zdrojem této kapitoly jsou webové stránky Insolcentrum.cz, které obsahují statistická data o insolvenčních. Cílem je nastínit skutečnosti týkající se institutu oddlužení, jako je charakteristika dlužníků, průměrná míra uspokojení nezajištěných věřitelů za dobu účinnosti insolvenčního zákona, ale také podíl oddlužení na všech insolvenčních v České republice.

Tabulka 2: Insolvence v ČR k 1. 1. 2019

Forma	Počet případů
Oddlužení	114 000
Konkurs firem	3 400
Konkurs živnostníků	2 300
Konkurs občanů	2 500
Reorganizace	44

Zdroj: Insolcentrum, vlastní zpracování

Jak je z dat v Tabulce 2 patrné, oddlužení je nejčastěji využívanou formou řešení úpadku v České republice. S 114 000 případy má na celkovém množství 122 244 případů podíl 93,2 %. Vztáhneme-li počet případů oddlužení na celkové obyvatelstvo ČR, dle dat dostupných na Insolcentrum.cz tvoří lidé nad 15 let v oddlužení 1,3 %. Pro srovnání, v konkursu tak činí pouze 0,03 %.

Tabulka 3: Charakteristika dlužníků v oddlužení 2008-2017

Věková kategorie	Zastoupení (%)	Průměrná výše závazků (Kč)	Průměrná míra uspokojení (%)
do 29 let	10 %	266 640 Kč	80,2 %
30–59 let	76 %	691 469 Kč	56,3 %
60 let a více	14 %	594 325 Kč	49,6 %

Zdroj: Insolcentrum, vlastní zpracování

Z Tabulky 3 vyplývá, že největší zastoupení v oddlužení mají dlužníci ve věku 30-59 let, kteří mají procentuální zastoupení 76 %. Průměrná nejnižší výše závazků je u dlužníků ve věkové kategorii do 29 let, činí 266 640 Kč. U těchto dlužníků také docházelo k nejvyšší průměrné míře uspokojení, a to ve výši 80,2 %.

Tabulka 4: Oddlužení v letech 2008-2017

Účastníci řízení	Počet
Podání návrhů	200 000
Schválená oddlužení	150 000
Nesplnění podmínek, spojení manželů do jednoho řízení	15 000
Probíhající oddlužení	100 000
Úspěšně oddluženo	35 000

Zdroj: Insolcentrum, vlastní zpracování

Údaje vypovídající o oddlužení od nabytí účinnosti insolvenčního zákona do roku 2017 je možno pozorovat v Tabulce 4. Z 200 000 podaných návrhů na povolení oddlužení bylo schváleno 150 000, což znamená, že oddlužení bylo schváleno 75 % dlužníkům.

Podle informací uvedených na Insolcentrum.cz dlužníci v letech 2008-2017 v průměru splatili 56 % svých dluhů. Tento údaj bude následně porovnán s průměrnou mírou uspokojení vyplývající z případů uvedených v následující kapitole, konkrétně s mírou uspokojení před oddlužovací novelou. Bude tak patrné, jestli náhodně vybrané případy jsou vypovídající o plnění dlužníků před oddlužovací novelou.

8 Analýza dat

Zásadní změnu, kterou oddlužovací novela přinesla, je zrušení vstupní a výstupní bariéry v podobě splnění minimálně 30 % pohledávek nezajištěných věřitelů. Vzhledem k této okolnosti, která měla za cíl rozšířit okruh dlužníků, pro které je vstup do oddlužení možný, se očekával zvýšený nárůst podaných návrhů na povolení oddlužení. Zároveň se s absencí podmínky splnění 30 % pohledávek nezajištěných věřitelů předpokládá nižší míra uspokojení. Cílem kapitoly je ověření těchto dvou hypotéz analýzou dat získaných z insolvenčního rejstříku.

Pro analýzu dat je použit insolvenční rejstřík. Jedná se o informační systém veřejné správy, který spravuje Ministerstvo spravedlnosti. Je přístupný na isir.justice.cz (Maršíková, 2019)

8.1 Počet návrhů na povolení oddlužení

Pro získání dat o počtu podaných návrhů na povolení oddlužení je využíváno hledání v insolvenčním rejstříku. V sekci „Akce“ je zvolena možnost „Insolvenční návrh spojený s návrhem na povolení oddlužení“. Tímto způsobem jsou dohledána data za každý měsíc. Jednotlivé počty podaných návrhů jsou doplněny do tabulek. Pro lepší představu jsou vytvořeny i sloupcové grafy.

8.1.1 Návrh na povolení oddlužení v roce 2019

Tabulka 5: Počet návrhů na povolení oddlužení v roce 2019

Měsíc	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Návrhy	1306	1450	1554	1352	1201	3133	3720	3292	2963	3120	3124	2495

Zdroj: Insolvenční rejstřík, vlastní zpracování

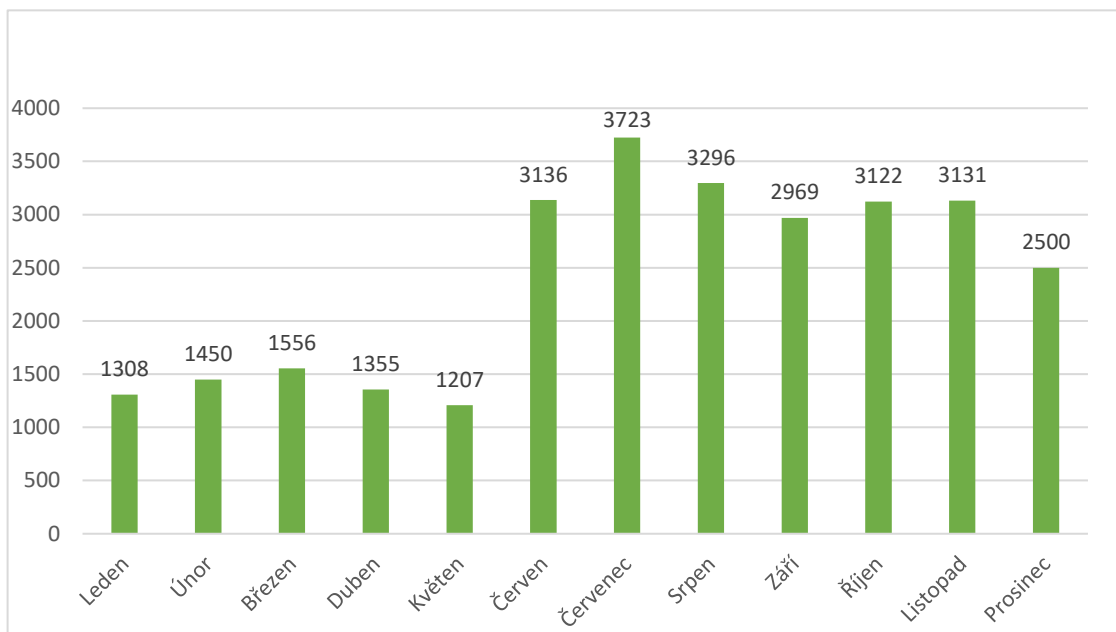
Z výše zpracované Tabulky 6 jasně vyplývá, že počet podaných návrhů na povolení oddlužení se rapidně zvýšil po nabytí účinnosti oddlužovací novely, tedy po 1. 6. 2019. Jak je patrné, počet podaných návrhů v porovnání s předešlými měsíci se zdvojnásobil. Nárůst počtu podaných návrhů jistě souvisí se zmíněnou absencí vstupní bariéry splnění 30 % pohledávek nezajištěných věřitelů. Zároveň může být důvodem čekání dlužníků na nabytí účinnosti novely z hlediska lepších podmínek. Oddlužovací novela zavedla možnost pro dlužníky, kteří před zahájením insolvenčního řízení získali nárok na starobní či

invalidní důchod, oddlužení během 3 let bez nutnosti plnit určitou hranici míry uspokojení. Za normálních okolností je možné splnit oddlužení za 3 roky splněním minimálně 60 % pohledávek nezajištěných věřitelů.

Původně se očekával nárůst podaných návrhů na povolení oddlužení až několikanásobný. Důvodů pro nenaplnění očekávání mohlo být několik. Dlužníci se adaptovali na život s exekucemi. Nechtějí být pod kontrolou insolvenčních správců a v exekuci jim zůstává měsíčně víc peněz. (Králová, 2019)

Jedním z důvodů podle Králové (2019) byly též probíhající letní prázdniny, neboť lidé se v tomto období nechtějí zabírat řešením starostí. Z Grafu 1 je však patrné, že právě v období letních prázdnin podalo návrh na povolení oddlužení největší množství dlužníků.

Graf 1: Počet podaných návrhů na povolení oddlužení v roce 2019

Zdroj: Insolvenční rejstřík, vlastní zpracování

8.1.2 Porovnání počtu podaných návrhů v letech 2018 a 2019

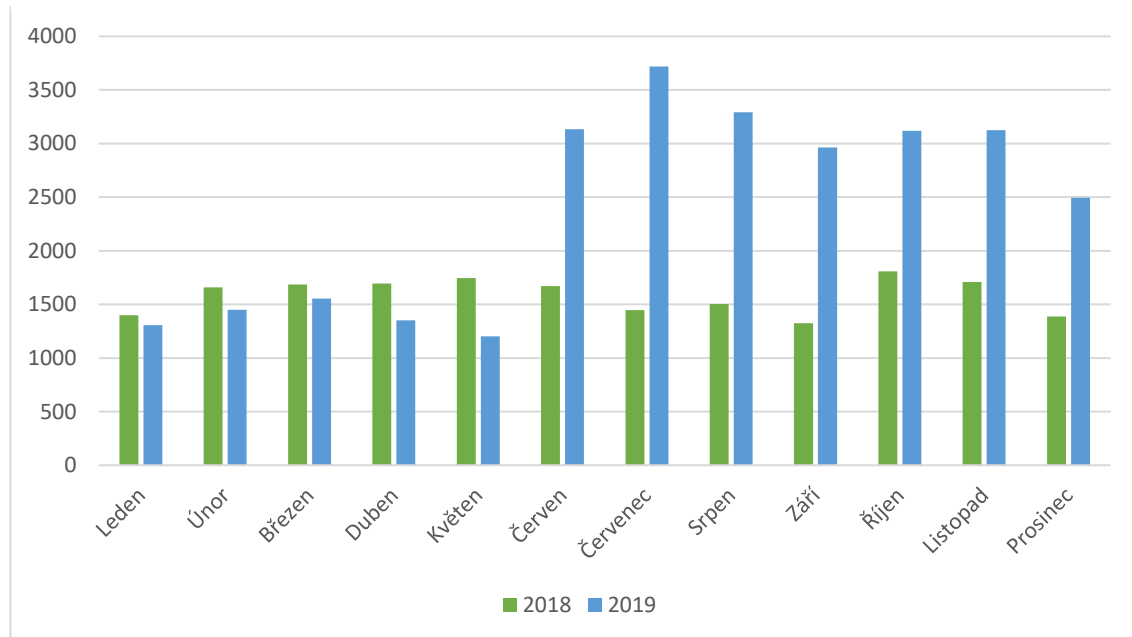
Tabulka 6: Počet podaných návrhů na povolení oddlužení v letech 2018 a 2019

Měsíc	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2018	1398	1658	1687	1694	1746	1671	1446	1505	1324	1809	1711	1387
2019	1306	1450	1554	1352	1201	3133	3720	3292	2963	3120	3124	2495

Zdroj: Insolvenční rejstřík, vlastní zpracování

V porovnání počtu podaných návrhů na oddlužení v letech 2018 a 2019 je patrné, že v roce 2019 byl o oddlužení větší zájem. V roce 2018 bylo celkově podáno 19 036 insolvenčních návrhů spojených s návrhem na povolení oddlužení. V roce 2019 počet vzrostl o 9 674 na 28 710. Jak je možno vidět v Grafu 2, v prvních šesti měsících bylo v roce 2019 podaných návrhů na povolení oddlužení méně než v předešlém roce. Jak již bylo vysvětleno výše, důvodem nižšího počtu návrhů je nejspíše čekání na platnost oddlužovací novely a tím příznivější podmínky pro dlužníky.

Graf 2: Porovnání počtu podaných návrhů v letech 2018 a 2019

Zdroj: Insolvenční rejstřík, vlastní zpracování

8.1.3 Počet podaných návrhů na povolení oddlužení v červnu 2008-2019

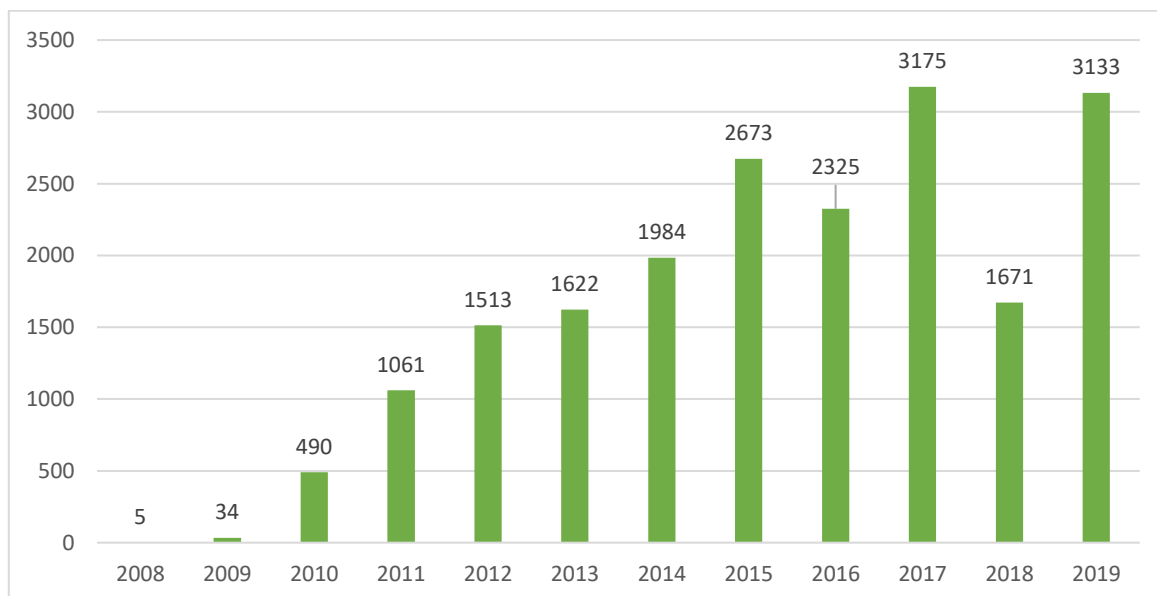
Tabulka 7: Počet podaných návrhů na povolení oddlužení v červnu 2008-2019

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Návrhy	5	34	490	1061	1513	1622	1984	2673	2325	3175	1671	3133

Zdroj: Insolvenční rejstřík, vlastní zpracování

V Tabulce 8 je možno vidět počty podaných návrhů na povolení oddlužení v červnu letech 2008-2019. Jedná se tak o vývoj počtu podaných návrhů na povolení oddlužení od účinnosti insolvenčního zákona. Z tabulky je patrné, že zájem o oddlužení má rostoucí tendence. Největší propad byl zaznamenán v červnu 2018. Nízký počet podaných návrhů na povolení oddlužení pravděpodobně souvisí s očekáváním schválení oddlužovací novely. Nejvyšší počet podaných návrhů je zaznamenán v červnu 2017. Tato skutečnost je spojena s akreditační novelou, která nabyla účinnosti 1. 7. 2017. Vysoký počet podaných návrhů na povolení oddlužení tak souvisí se záměrem podat návrh na povolení oddlužení před tímto datem a vyhnout se tak změně podmínek stanovených touto novelou.

Graf 3: Počet podaných návrhů na povolení oddlužení v červnu 2008-2019

Zdroj: Insolvenční rejstřík, vlastní zpracování

8.2 Míra uspokojení pohledávek nezajištěných věřitelů

Pro porovnání měr uspokojení pohledávek nezajištěných věřitelů je jako základní zdroj využíván opět insolvenční rejstřík. Pro porovnání slouží 12 náhodných případů oddlužení před novelizací insolvenčního zákona a 12 náhodných případů po nabytí účinnosti oddlužovací novely.

Jednotlivé případy jsou zpracovány do tabulky, která obsahuje informace o datu podpisu návrhu, počtu věřitelů a závazků, dlužné částce, měsíčním příjmu, vyživovaných osobách, měsíčních splátkách, míře uspokojení a době plnění. V případě odlišností je navíc uveden řádek s názvem „další“. Data, která se nacházejí v tabulce, jsou získána z insolvenčního návrhu spojeného s návrhem na povolení oddlužení (viz Příloha 1), který dlužník podal sám či za něj byl podán akreditovanou osobou či jiných sepisovatelem.

Tabulka 8: Vysvětlení uvedených údajů

Datum	Datum podání návrhu na povolení oddlužení na insolvenční soud
Věřitelé	Počet nezajištěných věřitelů
Závazky	Počet nezajištěných závazků
Dlužná částka	Souhrn nezajištěných závazků
Měsíční příjem	Čistý měsíční příjem dlužníka včetně starobního důchodu, invalidního důchodu a darů
Vyživované osoby	Manžel/ka, děti, výživné
Navrhovaná výše měsíčních splátek	Měsíční splátky pro oddlužení navrhované dlužníkem v insolvenčním návrhu spojeným s návrhem na povolení oddlužení; není započítána částka náležící insolvenčnímu správci
Míra uspokojení	Předpokládaná míra uspokojení vyplývající z dat uvedených v insolvenčním návrhu spojeném s návrhem na povolení oddlužení
Doba plnění	3 roky / 5 let
Další	Invalidní důchod, starobní důchod, společné oddlužení manželů

Zdroj: vlastní zpracování

8.2.1 Míra uspokojení před oddlužovací novelou

Tabulka 9: Míra uspokojení před oddlužovací novelou, 1. případ

Datum		18. 7. 2013	
Věřitelé	2	Závazky	4
Dlužná částka		Vyživované osoby	
850 711,56 Kč		---	
Měsíční příjem		Navrhovaná výše měsíčních splátek	
27 729,25 Kč		7 265 Kč	
Míra uspokojení	49 %	Doba plnění	5 let

Zdroj: Insolvenční rejstřík, vlastní zpracování

Tabulka 10: Míra uspokojení před oddlužovací novelou, 2. případ

Datum		24. 3. 2014	
Věřitelé	4	Závazky	5
Dlužná částka		Vyživované osoby	
262 394 Kč		---	
Měsíční příjem		Navrhovaná výše měsíčních splátek	
11 510 Kč		1 427 Kč	
Míra uspokojení	32 %	Doba plnění	5 let
Další		Starobní důchod	

Zdroj: Insolvenční rejstřík, vlastní zpracování

V Tabulce 11 je dlužníkem osoba ve starobním důchodu. V období před novelizací insolvenčního zákona byly pro osoby ve starobním důchodu stejné podmínky jako pro ostatní dlužníky. S oddlužovací novelou se však doba plnění u těchto dlužníků zkrátila na 3 roky bez ohledu na výši splacených pohledávek nezajištěných věřitelů. Dlužník by tak v případě podání návrhu na povolení oddlužení po 1. 6. 2019 při stejných splátkách byl osvobozen od placení pohledávek po 3 letech. Za 3 roky by dlužník při stejných měsíčních splátkách splatil 51 372 Kč. Částka by tak byla o 34 248 Kč nižší, než při plnění 5 let, kdy by dlužník celkově splatil 85 620 Kč. Při plnění po dobu 3 let by míra uspokojení činila 19,5 %.

Tabulka 11: Míra uspokojení před oddlužovací novelou, 3. případ

Datum		10. 8. 2015	
Věřitelé	9	Závazky	12
Dlužná částka		Vyživované osoby	
735 638 Kč		---	
Měsíční příjem		Navrhovaná výše měsíčních splátek	
18 003 Kč		7 737 Kč	
Míra uspokojení	63 %	Doba plnění	5 let

Zdroj: Insolvenční rejstřík, vlastní zpracování

Tabulka 12: Míra uspokojení před oddlužovací novelou, 4. případ

Datum		27. 9. 2016	
Věřitelé	15	Závazky	15
Dlužná částka		Vyživované osoby	
285 611 Kč		---	
Měsíční příjem		Navrhovaná výše měsíčních splátek	
14 923 Kč		4 746 Kč	
Míra uspokojení	99 %	Doba plnění	5 let

Zdroj: Insolvenční rejstřík, vlastní zpracování

Tabulka 13: Míra uspokojení před oddlužovací novelou, 5. případ

Datum		25. 10. 2016	
Věřitelé	8	Závazky	12
Dlužná částka		Vyživované osoby	
393 000 Kč		---	
Měsíční příjem		Navrhovaná výše měsíčních splátek	
12 998 Kč		3 450 Kč	
Míra uspokojení	52 %	Doba plnění	5 let

Další	Starobní důchod
--------------	-----------------

Zdroj: Insolvenční rejstřík, vlastní zpracování

V Tabulce 14 je uveden případ dlužníka, který pobírá starobní důchod. Pokud by došlo k podání návrhu na povolení oddlužení po oddlužovací novele, dlužník by byl osvobozen od placení pohledávek po 3 letech bez ohledu na míru uspokojení pohledávek nezajištěných věřitelů. Při stejných měsíčních splátkách by dlužník během 3 let splatil částku ve výši 124 000 Kč, což odpovídá míře uspokojení ve výši 31 %.

Tabulka 14: Míra uspokojení před oddlužovací novelou, 6. případ

Datum		11. 11. 2016	
Věřitelé	6	Závazky	6
Dlužná částka		Vyživované osoby	
236 159 Kč		---	
Měsíční příjem		Navrhovaná výše měsíčních splátek	
13 750 Kč		2 111 Kč	
Míra uspokojení	53 %	Doba plnění	5 let
Další		Invalidita III. stupně	

Zdroj: Insolvenční rejstřík, vlastní zpracování

Dlužníkem v 6. případě je osoba invalidní ve třetím stupni. V případě invalidních osob ve druhém a třetím stupni došlo ke stejné změně v době plnění jako u osob ve starobním důchodu. Dlužník by tak po podání návrhu na povolení oddlužení splácel 3 roky bez ohledu na míru uspokojení nezajištěných věřitelů. Při stejných měsíčních splátkách by v případě doby plnění 3 let splatil částku ve výši 75 996 Kč, tedy 32 % pohledávek nezajištěných věřitelů.

Tabulka 15: Míra uspokojení před oddlužovací novelou, 7. případ

Datum		4. 4. 2017	
Věřitelé	4	Závazky	6
Dlužná částka		Vyživované osoby	
407 782 Kč		---	
Měsíční příjem		Navrhovaná výše měsíčních splátek	
15 000 Kč		5 881 Kč	
Míra uspokojení	70 %	Doba plnění	5 let

Zdroj: Insolvenční rejstřík, vlastní zpracování

Tabulka 16: Míra uspokojení před oddlužovací novelou, 8. případ

Datum		22. 5. 2017	
Věřitelé	8	Závazky	12
Dlužná částka		Vyživované osoby	
356 705 Kč		2 děti	
Měsíční příjem		Navrhovaná výše měsíčních splátek	
9 967 Kč		1 901 Kč	
Míra uspokojení	30 %	Doba plnění	5 let

Zdroj: Insolvenční rejstřík, vlastní zpracování

Tabulka 17: Míra uspokojení před oddlužovací novelou, 9. případ

Datum		1. 8. 2017	
Věřitelé	4	Závazky	6
Dlužná částka		Vyživované osoby	
606 598 Kč		---	
Měsíční příjem		Navrhovaná výše měsíčních splátek	
22 883 Kč		10 000 Kč	
Míra uspokojení	98 %	Doba plnění	5 let

Zdroj: Insolvenční rejstřík, vlastní zpracování

Tabulka 18: Míra uspokojení před oddlužovací novelou, 10. případ

Datum		20. 12. 2017	
Věřitelé	9	Závazky	10
Dlužná částka		Vyživované osoby	
316 898 Kč		Manželka, 3 děti, výživné 800 Kč	
Měsíční příjem		Navrhovaná výše měsíčních splátek	
30 938 Kč		5 240 Kč	
Míra uspokojení	99 %	Doba plnění	5 let

Zdroj: Insolvenční rejstřík, vlastní zpracování

Tabulka 19: Míra uspokojení před oddlužovací novelou, 11. případ

Datum		11.1. 2018	
Věřitelé	8	Závazky	9
Dlužná částka		Vyživované osoby	
1 424 780 Kč		1 dítě	
Měsíční příjem		Navrhovaná výše měsíčních splátek	
22 200 Kč		7 124 Kč	
Míra uspokojení	30 %	Doba plnění	5 let

Zdroj: Insolvenční rejstřík, vlastní zpracování

Tabulka 20: Míra uspokojení před oddlužovací novelou, 12. případ

Datum		13.2.2018	
Věřitelé	12	Závazky	12
Dlužná částka		Vyživované osoby	
541 349 Kč		---	
Měsíční příjem		Navrhovaná výše měsíčních splátek	
14 266 Kč		4 271 Kč	
Míra uspokojení	47 %	Doba plnění	5 let

Zdroj: Insolvenční rejstřík, vlastní zpracování

Shrnutí

V režimu před oddlužovací novelou vyšla průměrná výše míry uspokojení nezajištěných věřitelů 60,2 %. Jelikož se jedná pouze o náhodně vybrané případy z období, ve kterých měly účinnost různé novely insolvenčního zákona, nelze brát výsledek jako stoprocentní a zcela vypovídající ukazatel. Podle webové stránky Insolcentrum.cz však průměrně dlužníci zaplatili 56 % svých nezajištěných závazků. Výsledek ze zkoumaných případů je tak velice podobný oficiálně dostupným datům.

8.2.2 Míra uspokojení po oddlužovací novele

Tabulka 21: Míra uspokojení po oddlužovací novele, 1. případ

Datum		4. 6. 2019	
Věřitelé	27	Závazky	32
Dlužná částka		Vyživované osoby	
191 400 505 Kč		---	
Měsíční příjem		Navrhovaná výše měsíčních splátek	
13 273 Kč		3 276 Kč	
Míra uspokojení	0,103 %	Doba plnění	5 let

Zdroj: Insolvenční rejstřík, vlastní zpracování

Z prvního případu podání návrhu na povolení oddlužení po nabytí účinnosti oddlužovací novely je patrné, že dlužník využil změn ve vstupních podmínkách do oddlužení. Pokud by se dlužník chtěl zbavit svých peněžitých závazků před 1. 6. 2019, musel by prokázat, že je schopen splatit 30 % pohledávek nezajištěných věřitelů, v tomto případě částku ve výši 57 420 151,5 Kč. Měsíční splátka pro nezajištěné věřitele by musela být ve výši 957 022,5 Kč. Vzhledem k měsíčním příjmům dlužníka by bylo oddlužení nemožné. Díky novele insolvenčního zákona dlužník mohl vstoupit do oddlužení a předpokládaná výše splacených závazků je 196 560 Kč, což odpovídá 0,103 % dlužníkových nezajištěných závazků.

Tabulka 22: Míra uspokojení po oddlužovací novele, 2. případ

Datum		20. 6. 2019	
Věřitelé	3	Závazky	3
Dlužná částka		Vyživované osoby	
84 901 Kč		1 dítě	
Měsíční příjem		Navrhovaná výše měsíčních splátek	
7 215 Kč		1 089 Kč	
Míra uspokojení	46 %	Doba plnění	3 roky
Další		Invalidita III. stupně	

Zdroj: Insolvenční rejstřík, vlastní zpracování

Ve 2. druhém případě je dlužníkem osoba v invalidním důchodu. Tato osoba se zavázala, že prostřednictvím pobírané částky v rámci invalidního důchodu a darem blízké osoby, bude schopna měsíčně splácet částku 1 089 Kč pro uspokojení pohledávek nezajištěných věřitelů a 1 089 Kč sloužící jako odměna a náhrada hotových výdajů insolvenčního správce. Ačkoliv se jedná o invalidní osobu, která má zákonem stanovenou dobu plnění 3 roky bez ohledu na míru uspokojení nezajištěných pohledávek, splatí během 3 let částku ve výši 39 204 Kč, která odpovídá 46 % jejich nezajištěných závazků. Pokud by dlužník podal návrh na povolení oddlužení před oddlužovací novelou a doba plnění by byla 5 let, dlužník by nezajištěným věřitelům splatil 77 % jejich pohledávek.

Tabulka 23: Míra uspokojení po oddlužovací novele, 3. případ

Datum		22. 7. 2019	
Věřitelé	3	Závazky	3
Dlužná částka		Vyživované osoby	
371 968 Kč		---	
Měsíční příjem		Navrhovaná výše měsíčních splátek	
22 000 Kč		9 291 Kč	
Míra uspokojení	90 %	Doba plnění	3 roky

Zdroj: Insolvenční rejstřík, vlastní zpracování

S platností od 1. 6. 2019 je možné oddlužení ve dvou časových pásmech. Ke splnění oddlužení dojde při splacení 60 % pohledávek během 3 let nebo splněním 30 % během 5 let. V případě nesplnění minimálně 30 % během 5 let je poté posuzována snaha dlužníka. Ve 3. případě je tak patrné, že dlužník chce využít možnosti oddlužení ve zkrácené formě a být oddlužen již po 3 letech plnění.

Tabulka 24: Míra uspokojení po oddlužovací novele, 4. případ

Datum		8. 8. 2019	
Věřitelé	3	Závazky	4
Dlužná částka		Vyživované osoby	
203 789,78 Kč		---	
Měsíční příjem		Navrhovaná výše měsíčních splátek	
10 144 Kč		1 387 Kč	
Míra uspokojení	24,5 %	Doba plnění	3 roky
Další		Invalidita III. stupně	

Zdroj: Insolvenční rejstřík, vlastní zpracování

Od účinnosti oddlužovací novely jsou dlužníci s invaliditou druhého a třetího stupně oddluženi po 3 letech plnění oddlužení. Zároveň není stanovena minimální hranice míry uspokojení, pro kterou by bylo oddlužení splněno. Ke splnění oddlužení dochází po 3 letech, pokud nebylo schválení oddlužení v průběhu 3 let zrušeno. V případě podání návrhu na povolení oddlužení před oddlužovací novelou by dlužník musel plnit po dobu 5 let a splnit tak míru uspokojení 30 %. Při stejné výši měsíčních splátek by tak splatil částku ve výši 83 220 Kč, která odpovídá 40 % pohledávek.

Tabulka 25: Míra uspokojení po oddlužovací novele, 5. případ

Datum		20. 9. 2019	
Věřitelé	35	Závazky	35
Dlužná částka		Vyživované osoby	
1 038 939 Kč		---	
Měsíční příjem		Navrhovaná výše měsíčních splátek	
18 106 Kč		2 010 Kč	
Míra uspokojení	11 %	Doba plnění	5 let

Zdroj: Insolvenční rejstřík, vlastní zpracování

V 5. případě opět dochází k využití změněných podmínek institutu oddlužení. Dlužník uvádí nezajištěné závazky ve výši 1 038 939 Kč. V režimu před oddlužovací novelou by musel pro splnění oddlužení dosáhnout míry uspokojení 30 %, která v tomto případě činí 311 681,7 Kč. Měsíční splátka by činila 5 194,7 Kč.

Tabulka 26: Míra uspokojení po oddlužovací novele, 6. případ

Datum		30. 10. 2019	
Věřitelé	8	Závazky	8
Dlužná částka		Vyživované osoby	
465 311 Kč		1 dítě, výživné 4 000 Kč	
Měsíční příjem		Navrhovaná výše měsíčních splátek	
17 002 Kč		1 359 Kč	
Míra uspokojení	10 %	Doba plnění	3 roky
Další		Invalidita III. stupně	

Zdroj: Insolvenční rejstřík, vlastní zpracování

Stejně jako ve 4. případě je i zde dlužníkem osoba s invaliditou třetího stupně. Jak již bylo výše zmíněno, ke splnění oddlužení dochází po třech letech plnění bez ohledu na výši míry uspokojení pohledávek nezajištěných věřitelů. Pokud by dlužník podal návrh na oddlužení před nabytím účinnosti oddlužovací novely, musel by pro splnění oddlužení splatit 30 % pohledávek ve výši 139 593,3 Kč během 5 let. Dlužník by musel

odvádět měsíční srážku ve výši 2 326,5 Kč. Splátka by byla o 967,5 Kč vyšší a zároveň by oddlužení trvalo o dva roky déle.

Tabulka 27: Míra uspokojení po oddlužovací novele, 7. případ

Datum		8. 11. 2019	
Věřitelé	15	Závazky	18
Dlužná částka		Vyživované osoby	
312 289 Kč		---	
Měsíční příjem		Navrhovaná výše měsíčních splátek	
11 100 Kč		1 849 Kč	
Míra uspokojení	35,5 %	Doba plnění	5 let

Zdroj: Insolvenční rejstřík, vlastní zpracování

Tabulka 28: Míra uspokojení po oddlužovací novele, 8. případ

Datum		13. 12. 2019	
Věřitelé	5	Závazky	7
Dlužná částka		Vyživované osoby	
89 240 Kč		---	
Měsíční příjem		Navrhovaná výše měsíčních splátek	
2 178 Kč		1 089 Kč	
Míra uspokojení	73,2 %	Doba plnění	5 let

Zdroj: Insolvenční rejstřík, vlastní zpracování

V 8. případě je dlužníkem osoba, která nemá žádný měsíční příjem ze zaměstnání. Nezajištěné pohledávky budou placeny z daru, který činí 2 178 Kč. Představuje tak minimální částku, kterou jsou dlužníci povinni měsíčně při plnění oddlužení splácet. Polovina částky, tedy 1 089 Kč bude sloužit k plnění oddlužení, a druhá část bude hradit odměnu a náhradu hotových výdajů insolvenčního správce.

Tabulka 29: Míra uspokojení po oddlužovací novele, 9. případ

Datum		9. 1. 2020	
Věřitelé	2	Závazky	2
Dlužná částka		Vyživované osoby	
8 037 263 Kč		---	
Měsíční příjem		Navrhovaná výše měsíčních splátek	
17 225 Kč		6 107 Kč	
Míra uspokojení	4,5 %	Doba plnění	5 let

Zdroj: Insolvenční rejstřík, vlastní zpracování

Jak je možno vidět, u 9. případu opět dochází k využití možnosti oddlužení bez podmínky splacení 30 % během 5 let. Pokud by dlužník žádal o oddlužení před účinností novely, musel by během 5 let splatit částku ve výši 2 411 178,9 Kč. Měsíčně by tak musel splácet 40 186,3 Kč. Vzhledem k měsíčním příjmům dlužníka by pro něj možnost zbavení se peněžitých závazků prostřednictvím oddlužení nebylo možné.

Tabulka 30: Míra uspokojení po oddlužovací novele, 10. případ

Datum		17. 2. 2020	
Věřitelé	14	Závazky	14
Dlužná částka		Vyživované osoby	
350 000 Kč		1 dítě, výživné 900 Kč	
Měsíční příjem		Navrhovaná výše měsíčních splátek	
16 415 Kč		4 549 Kč	
Míra uspokojení	78 %	Doba plnění	5 let

Zdroj: Insolvenční rejstřík, vlastní zpracování

Tabulka 31: Míra uspokojení po oddlužovací novele, 11. případ

Datum		2. 3. 2020	
Věřitelé	6	Závazky	6
Dlužná částka		Vyživované osoby	
1 168 044 Kč		---	
Měsíční příjem		Navrhovaná výše měsíčních splátek	
13 333 Kč		3 393 Kč	
Míra uspokojení	10 %	Doba plnění	3 roky
Další		Starobní důchod	

Zdroj: Insolvenční rejstřík, vlastní zpracování

V Tabulce 32 je možné opět pozorovat využití zákonných snížených nároků pro vstup do oddlužení pro osoby ve starobních důchodu. Dlužník tak bude splácet pouze 3 roky bez ohledu na míru uspokojení. V době 3 let dlužník splatí 10 % ze svého dluhu. Pokud by plnil oddlužení před oddlužovací novelou, musela by doba plnění činit 5 let a míra uspokojení minimálně 30 %. Při stejné výši měsíčních splátek by za 5 let splatil 203 680 Kč. Tato částka odpovídá 17 %. Dlužník by tak nesplnil podmínky pro schválení a ani splnění oddlužení.

Tabulka 32: Míra uspokojení po oddlužovací novele, 12. případ

Datum		27. 3. 2020	
Věřitelé	8	Závazky	8
Dlužná částka		Vyživované osoby	
2 061 172 Kč		---	
Měsíční příjem		Navrhovaná výše měsíčních splátek	
20 000 Kč		7 839 Kč	
Míra uspokojení	22 %	Doba plnění	5 let

Zdroj: Insolvenční rejstřík, vlastní zpracování

V Tabulce 33 je možné sledovat případ, kdy dlužník využívá zmírněných vstupních podmínek pro oddlužení. Pokud by dlužník měl dosáhnout míry uspokojení 30 % pohledávek

nezajištěných věřitelů, musely by měsíční splátky činit 10 305, 86 Kč, tedy o 2 466,86 Kč více.

Shrnutí

Průměrná předpokládaná míra uspokojení nezajištěných věřitelů činila u podaných návrhů na povolení oddlužení 33,7 %. Je očividné, že dlužníci hojně využívají zákonem snížených nároků pro vstup do oddlužení. Šest z uvedených případů předpokládá nižší míru uspokojení než 30 % pohledávek. Z toho u tří případů dojde k oddlužení již po 3 letech bez ohledu na míru uspokojení vzhledem k pobírání starobního či invalidního důchodu. Průměrná míra uspokojení u těchto osob bude činit dokonce jen 14,83 %. Oddlužovací novela přinesla možnost splnění oddlužení již po 3 let při splnění minimálně 60 % pohledávek nezajištěných věřitelů, kterou předpokládá jeden z uvedených případů.

8.3 Hodnocení

Na základě analýzy dat získaných z insolvenčního rejstříku došlo k potvrzení obou hypotéz stanovených na začátku bakalářské práce. Po nabytí účinnosti se skutečně zájem dlužníků o institut oddlužení zvýšil. Počet podaných návrhů byl v červnu 2019 téměř dvojnásobný oproti předešlým měsícům. Z hlediska míry uspokojení došlo dle výše uvedených případů k poklesu průměrné míry předpokládaného uspokojení pohledávek nezajištěných věřitelů o 26,5 % (a je otázkou, jak to bude s mírou plnění ve skutečnosti). Tato čísla dokazují, že oddlužovací novela zpřístupnila oddlužení i dlužníkům, kteří by před novelizací na vstup do oddlužení nesplnili dané podmínky. Zároveň potvrzují, že míra uspokojení nezajištěných věřitelů s absencí vstupní bariéry klesne. Čtyři ze zkoumaných případů využívají možnosti oddlužení během 5 let bez splnění minimálních 30 % pohledávek nezajištěných věřitelů. Se zavedením nových podmínek se zlepšilo i postavení tzv. zvláště zranitelných osob, tedy osob ve starobním důchodu či osob invalidních ve druhém nebo třetím stupni. Ve čtyřech ze zkoumaných případů jsou dlužníky právě osoby ve starobním či invalidním důchodu. Zvláště zranitelné osoby tak představují 33,3 % z 12 zkoumaných případů. Průměrná míra uspokojení u těchto dlužníků je 22,6 %. Na základě těchto získaných dat lze usuzovat, že oddlužovací novela byla z pohledu dlužníků úspěšná (z hlediska věřitelů a uspokojování jejich pohledávek budou dopady méně pozitivní).

Tabulka 33: Shrnutí zkoumaných případů před oddlužovací novelou

Věková kategorie	Zastoupení (%)	Průměrný závazek (Kč)	Míra uspokojení (%)
do 29 let	17 %	321 158 Kč	64,5 %
30-59 let	66 %	639 989,45 Kč	63,6 %
60 let a více	17 %	327 697 Kč	42 %

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 34: Shrnutí zkoumaných případů po oddlužovací novele

Věková kategorie	Zastoupení (%)	Průměrný závazek (Kč)	Míra uspokojení (%)
do 29 let	25 %	257 832,3 Kč	66,2 %
30-59 let	66,7 %	25 455 235,1 Kč	24,5 %
60 let a více	8,3 %	1 168 044 Kč	10 %

Zdroj: vlastní zpracování

Závěr

Oddlužení je jedním ze způsobů řešení úpadku či hrozícího úpadku dlužníka. Jeho podstatou je poskytnout dlužníkům šanci na ekonomický restart a zbavení se svých dluhů. Procesu oddlužení se dotkla především oddlužovací novela, tj. zákon č. 39/2019 Sb., která vnesla do insolvenčního zákona množství podstatných změn, především tzv. „nulové oddlužení“.

Novelou bylo v insolvenčním zákoně zakotveno množství nových zákonitostí, především pak podmínek vstupu do samotného procesu oddlužení. Teoretická část bakalářské práce se zabývá představením oddlužovací novely a popisuje proces oddlužení v porovnání s předchozí úpravou. Dále jsou v práci uvedena statistická data týkající se oddlužení.

V praktické části byl analýzou dat získaných z insolvenčního rejstříku poskytnut přehled o počtu podaných návrhů na povolení oddlužení jak po nabytí účinnosti oddlužovací novely, tak v období před. Na základě získaných údajů došlo k potvrzení stanovené hypotézy, že nulové oddlužení přilákalo do oddlužení vyšší počet dlužníků. Svědčí o tom dvojnásobný počet podaných návrhů na povolení oddlužení v červnu 2019 oproti předešlým měsícům. Počet neklesl ani v dalších měsících, kromě prosince 2019 počet podaných návrhů na povolení oddlužení kolísal kolem 3 000. V druhé části byly porovnávány případy oddlužení před a po oddlužovací novele především z hlediska míry uspokojení pohledávek nezajištěných věřitelů a doby plnění. Získaná data potvrdila hypotézu, že s absencí podmínky splatit během 5 let nezajištěným věřitelům alespoň 30 % jejich pohledávek míra uspokojení klesne. Z hlediska míry uspokojení pohledávek nezajištěných věřitelů došlo k poklesu o 26,5 %. Zároveň analýza prokázala úspěšnost novely v otevření institutu oddlužení širšímu okruhu dlužníků, kteří by bez zavedených změn nebyli schopni do oddlužení vstoupit, případně plnit pohledávky nezajištěných věřitelů v minimální výši 30 %. V práci tak byly dosaženy všechny cíle, které byly stanoveny v úvodu práce.

Bakalářská práce může sloužit jako informační zdroj čtenářům poskytující údaje týkající se zásadních změn, které oddlužovací novela vnesla do institutu oddlužení. Výsledky praktické části mohou být podkladem pro další zkoumání změn v počtu dlužníků podávajících návrh na povolení oddlužení a míry uspokojení pohledávek nezajištěných věřitelů. Jistě zajímavá by byla analýza zkoumaných případů z hlediska skutečného plnění dlužníků v průběhu oddlužení.

I. Summary

The bachelor thesis deals with current amendment of the Insolvency Act, which started to be in force on 1.6.2019. The amendment changes conditions in admission to the institute of debt elimination. The main aim is to describe the changes in comparison with the previous adaption and the success rate. It evaluates the pluses and minuses of the amendment and focuses on its impact in terms of satisfaction of creditors and fulfilment of conditions by the debtors. The work uses analytical methods, primarily studying literature, juridical regulations and judicature.

Furthermore, the bachelor thesis analyse data gained from the insolvency register. It compares the success rate and the amount of application before and after the amendment. The results of the data analysis confirm the established hypotheses. The change in entry conditions has attracted more debtors to debt relief. The number of applications for debt relief was doubled after the amendment came into force. At the same time, the success rate of unsecured creditors fell by 26,5 %.

Key words: zero discharge in debt, amendment, insolvency act, debtors, creditors, success rate

II. Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

- [1] Hášová, J. a kol. (2018). *Insolvenční zákon: komentář* (3. vydání). Praha: C.H. Beck.
- [2] Janků, M. (2016). *Základy práva pro posluchače neprávnických fakult: ve znění zákona č. 64/2017 Sb. s poznámkami, judikaturou, nařízením Evropského parlamentu a Rady 2015/848 a prováděcími předpisy* (6., přepracované a doplněné vydání). Praha: C.H. Beck.
- [3] Kozák, J., Brož, J., Dadam, A., Stanislav, A., Strnad, Z., Zrůst, L., & Žižlavský, M. (2019). *Insolvenční zákon: komentář* (5. vydání). Praha: Wolters Kluwer.
- [4] Maršíková, J. (2018). *Insolvenční zákon: ve znění zákona č. 64/2017 Sb. s poznámkami, judikaturou, nařízením Evropského parlamentu a Rady 2015/848 a prováděcími předpisy* (3. aktualizované vydání podle stavu právní úpravy k 1. 1. 2018). Praha: Leges.
- [5] Maršíková, J. (2019). *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou* (6. aktualizované a doplněné vydání). Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk.
- [6] Smolík, P. (2016). *Oddlužení v právním řádu ČR*. C.H. Beck.
- [7] Sprinz, P., Jirmásek, T., Řeháček, O., Vrba, M., & Zoubek, H. (2019). *Insolvenční zákon: komentář* (2., doplněné a upravené vydání). Praha: C.H. Beck.

Periodika

- [1] Grygar, J. (2019). Problematická ustanovení oddlužovací novely. *Bulletin Advokacie*, (5), 19-20.
- [2] Grygar, J. (2019). Vývoj a další směřování institutu oddlužení. *Soudce*, 21(5), 22-27.
- [3] Maršíková, J. (2019). Odměna sepisovatele návrhu na povolení oddlužení. *Bulletin Advokacie*, (5), 24-25.
- [4] Mašek, J. (2019). Povolení oddlužení. *Bulletin Advokacie*, (5), 28-29.

- [5] Strnad, Z. (2019). Bariéry vstupu do oddlužení po 1.6.2019. *Bulletin Advokacie*, (5), 17-18.
- [6] Strnad, Z. (2019). Desatero oddlužovací novely. *Konkursní Noviny*, 11.(1).
- [7] Vidovičová, L. (2019). Podřízení pohledávky nově při řešení úpadku oddlužením. *Bulletin Advokacie*, (5), 33-34.
- [8] Žítek, K. (tazatel), & Chvojka, J. (dotazovaný) (2018). Hrozivá míra zadlužení některých našich občanů je dědictvím divoké praxe půjčování peněz [přepis rozhovoru]. *Konkursní Noviny*, 21(10), 4-7.

Online zdroje

- [1] Co Vás čeká po podání návrhu. (2019). *Insolvence.justice.cz Ministerstvo spravedlnosti ČR*. [vid. 2020-01-19]. Dostupné z: <https://insolvence.justice.cz/jak-ven-z-dluhove-pasti/co-vas-ceka-po-podani-navrhu/>
- [2] Doleček, M. (2019, 31. října). Insolvence – úpadek a způsoby jeho řešení. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/navody/insolvence-upadek-a-zpusoby-jeho-reseni-ppbi/4/>
- [3] Insolvenční rejstřík. Dostupné z: <https://isir.justice.cz/isir/common/index.do>
- [4] Jak ven z dluhové pasti? (2019). *Insolvence.justice.cz Ministerstvo spravedlnosti ČR*. [vid. 2019-11-30]. Dostupné z: <https://insolvence.justice.cz/jak-ven-z-dluhove-pasti/>
- [5] Jako ryby ve vodě. Profesionální dlužníci zneužívají institutu oddlužení. (2020, 19. března). [vid. 2020-03-28]. Dostupné z: <https://www.investujeme.cz/kratke-zpravy/jako-ryby-ve-vode-profesionalni-dluznici-zneuzivaji-institutu-oddluzeni/>
- [6] Kolářová, K. (2019, 12. srpna). Oddlužení zatím moc netáhne. Češi jsou obezřetnější, než se čekalo. *Lidovky.cz*. [vid. 2020-03-28]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/byznys/pravo-a-justice/oddluzeni-zatim-moc-netahne-cesi-jsou-obezretnejsi-nez-se-cekavalo.A190810_145256_ln_byznys_pravo_ssu
- [7] Körner, P., & Stoček, L. (2020, 2. dubna). Výpočet chráněného obydlí. *Insolvenční zóna.cz*. [vid. 2020-04-03]. Dostupné z: <https://www.insolvencnizona.cz/clanky/vypocet-chraneneho-obydli/>

- [8] Obst, R. (2019, 10. dubna). Dopady novely insolvenčního zákona. *Epravo.cz – Sběrka zákonů, judikatura, právo*. [vid. 2020-01-06]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/dopady-novely-insolvencniho-zakona-109101.html>
- [9] Oddlužení. (2018). Dostupné z: <https://www.insolcentrum.cz/oddluzeni/>
- [10] Sepisovatelé návrhu. (2019). *Insolvency.justice.cz Ministerstvo spravedlnosti*. [vid. 2019-12-18]. Dostupné z: <https://insolvency.justice.cz/sepisovatele-navrhu/>
- [11] Sigmund, A. (2019). Nulové oddlužení – ostrý start započal. *Epravo.cz – Sběrka zákonů, judikatura, právo*. [vid. 2019-12-10]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/nulove-oddluzeni-ostry-start-zapocal-109623.html>
- [12] Sigmund, A. (2018, 5. března). Nulové oddlužení – cesta z dluhové pasti. *Epravo.cz – Sběrka zákonů, judikatura, právo*. [vid. 2019-12-20]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/nulove-oddluzeni-cesta-z-dluhove-pasti-107203.html>
- [13] Truhlářová, M. (2019, 17. července). Co přináší novela insolvenčního zákona v roce 2019? *Portál Pohoda*. [vid. 2019-12-20] Dostupné z: <https://portal-pohoda.cz/zakon-a-pravo/legislativa-pro-podnikatele/co-prinasi-novela-insolvencniho-zakona-v-nbsp;roce/>
- [14] Změny nezabavitelných částek 2019 až 2020 v číslech a úvahách. (2020, 3. dubna). *Insolvencnizona.cz*. [vid. 2020-04-04]. Dostupné z: <https://www.insolvencnizona.cz/clanky/zmeny-nezabavitelnych-castek-2019-az-2020-v-cislech-a-uvahach/>

Právní předpisy

- [1] Nařízení vlády č. 189/2019 Sb., o způsobu určení hodnoty obydlí, které dlužník není povinen vydat ke zpeněžení
- [2] Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- [3] Zákon č. 31/2019 Sb., kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů,

ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 296/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

- [4] Zákon č. 230/2019 Sb., kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon).

III. Seznam použitých zkratk

Akreditační novela	Zákon č. 64/2017, kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony
DPH	Daň z přidané hodnoty
Insolvenční zákon, InsZ	Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobem jeho řešení (insolvenční zákon)
Oddlužovací novela	Zákon č. 31/2019 Sb., kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon 4. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 296/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

IV. Seznam tabulek a grafů

Tabulka 1: Novely insolvenčního zákona.....	15
Tabulka 2: Insolvence v ČR k 1. 1. 2019.....	33
Tabulka 3: Charakteristika dlužníků v oddlužení 2008-2017.....	33
Tabulka 4: Oddlužení v letech 2008-2017.....	34
Tabulka 6: Počet návrhů na povolení oddlužení v roce 2019.....	35
Tabulka 7: Počet podaných návrhů na povolení oddlužení v letech 2018 a 2019.....	37
Tabulka 8: Počet podaných návrhů na povolení oddlužení v červnu 2008-2019.....	38
Tabulka 9: Vysvětlení uvedených údajů.....	39
Tabulka 10: Míra uspokojení před oddlužovací novelou, 1. případ.....	40
Tabulka 11: Míra uspokojení před oddlužovací novelou, 2. případ.....	40
Tabulka 12: Míra uspokojení před oddlužovací novelou, 3. případ.....	41
Tabulka 13: Míra uspokojení před oddlužovací novelou, 4. případ.....	41
Tabulka 14: Míra uspokojení před oddlužovací novelou, 5. případ.....	41
Tabulka 15: Míra uspokojení před oddlužovací novelou, 6. případ.....	42
Tabulka 16: Míra uspokojení před oddlužovací novelou, 7. případ.....	43
Tabulka 17: Míra uspokojení před oddlužovací novelou, 8. případ.....	43
Tabulka 18: Míra uspokojení před oddlužovací novelou, 9. případ.....	43
Tabulka 19: Míra uspokojení před oddlužovací novelou, 10. případ.....	44
Tabulka 20: Míra uspokojení před oddlužovací novelou, 11. případ.....	44
Tabulka 21: Míra uspokojení před oddlužovací novelou, 12. případ.....	44
Tabulka 22: Míra uspokojení po oddlužovací novele, 1. případ.....	45
Tabulka 23: Míra uspokojení po oddlužovací novele, 2. případ.....	46
Tabulka 24: Míra uspokojení po oddlužovací novele, 3. případ.....	46
Tabulka 25: Míra uspokojení po oddlužovací novele, 4. případ.....	47
Tabulka 26: Míra uspokojení po oddlužovací novele, 5. případ.....	48
Tabulka 27: Míra uspokojení po oddlužovací novele, 6. případ.....	48
Tabulka 28: Míra uspokojení po oddlužovací novele, 7. případ.....	49
Tabulka 29: Míra uspokojení po oddlužovací novele, 8. případ.....	49
Tabulka 30: Míra uspokojení po oddlužovací novele, 9. případ.....	50
Tabulka 31: Míra uspokojení po oddlužovací novele, 10. případ.....	50
Tabulka 32: Míra uspokojení po oddlužovací novele, 11. případ.....	51
Tabulka 33: Míra uspokojení po oddlužovací novele, 12. případ.....	51

Tabulka 34: Shrnutí zkoumaných případů před oddlužovací novelou	53
Tabulka 35: Shrnutí zkoumaných případů po oddlužovací novele.....	53
Graf 1: Počet podaných návrhů na povolení oddlužení v roce 2019	36
Graf 2: Porovnání počtu podaných návrhů v letech 2018 a 2019.....	37
Graf 3: Počet podaných návrhů na povolení oddlužení v červnu 2008-2019.....	38

V. Seznam příloh

Příloha 1: Návrh na povolení oddlužení	64
--	----

VI. Přílohy

Příloha 1: Návrh na povolení oddlužení

Návrh na povolení oddlužení	
I. Označení soudu a spisová značka	
Soudu	<input type="text"/>
Spis. značka	<input type="text"/> INS <input type="text"/> / <input type="text"/>
<input type="text"/>	
II. Druh návrhu	
Návrh na povolení oddlužení dlužník spojuje s insolvenčním návrhem:	☐ Ano ☐ Ne
Společný návrh manželů na povolení oddlužení:	☐ Ano ☐ Ne
Manžel / manželka v insolvenčním řízení:	☐ Ano ☐ Ne
Navrhovaný způsob oddlužení:	<input type="text"/>
III. Identifikace dlužníka	
☐ Fyzická osoba ☐ Právníká osoba	
IV. Identifikace osoby oprávněné jednat za dlužníka	
Osoba oprávněná jednat za dlužníka je:	☐ Ano ☐ Ne
VI. Podrobný popis okolností, z nichž lze usuzovat na výši hodnoty plnění, které při oddlužení obdrží nezajištění věřitelé dlužníka včetně odůvodnění schopnosti splnit podmínku podle § 395 odst. 1 písm. b) InsZ	
Počet dlužníkem vyživovaných osob:	<input type="text"/>
Výživné stanovené soudem (celková výše / počet osob):	<input type="text"/> Kč <input type="text"/>
Výše dlužného výživného:	<input type="text"/> Kč ☐ odhadovaná
Výše odměny sepisovatele návrhu na povolení oddlužení:	<input type="text"/> Kč
<input type="text"/>	
VII. Údaje o všech příjmech dlužníka za posledních 12 měsíců	
Celková výše příjmů:	<input type="text"/> Kč
<input type="text"/>	
VIII. Očekávané příjmy dlužníka v následujících 12 měsících	
Celková výše příjmů:	<input type="text"/> Kč
<input type="text"/>	
IX. Dřívější insolvenční řízení dlužníka	
Dřívější insolvenční řízení dlužníka:	☐ Ano ☐ Ne
X. Návrh na stanovení jiné než zákonem určené splátky	
Navrhují, aby soud stanovil nižší, než zákonem určené splátky:	☐ Ano ☐ Ne

XI. Zahraniční věřitelé z EU

Dlužník má věřitele se sídlem, bydlištěm nebo obvyklým místem pobytu v jiném členském státě Evropské unie:

Ano Ne

XII. Seznam příloh

Přílohy:

č.:	Název přílohy:	Jméno souboru:	Velikost:	+

Zde uveďte další přílohy:

č.:	Název přílohy:	+

Dlužník prohlašuje, že údaje uvedené v návrhu na povolení oddlužení a v jeho přílohách jsou pravdivé.

XIII. Podpis

Podpisem stvrzuje:

V

Dne

Podpis:

Titul před:

Jméno:

Příjmení:

Titul za: